

RYNEK PRACY NA MAZOWSZU W KONTEKŚCIE KSZTAŁCENIA NA UCZELNI TECHNICZNEJ 2020

Raport z badania I: Wynagrodzenia i pozapłacowe aspekty motywacyjne w obszarach zawodowych interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej

Wynagrodzenia i pozapłacowe aspekty motywacyjne w obszarach zawodowych interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej

raport opracowany w ramach badania

Rynek pracy na Mazowszu w kontekście kształcenia na uczelni technicznej 2020

Opracowanie raportu: Małgorzata Płaszczycza, Magdalena Zakrzewska, Monika Zgutka, Dariusz Parzych

Koordinacja badania: dr Katarzyna Modrzejewska

Zespół badawczy: Ewa Bichta, Gabriela Hołdanowicz, Paweł Huras, Marcin Karolak, Magda Matysiak, dr Katarzyna Modrzejewska, Klaudyna Nowińska, Dariusz Parzych, dr Marek Piotrowski, Małgorzata Płaszczycza, dr Aleksandra Wycisk-Ficek, Magdalena Zakrzewska, Monika Zgutka

Opracowanie graficzne: Marcin Karolak

ISBN: 978-83-959787-1-5

DOI: 10.32062/20210701

Wydawca: Politechnika Warszawska – Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii

Warszawa, 2020

Projekt „NERW 2 PW. Nauka – Edukacja – Rozwój – Współpraca” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa III Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych

Spis treści

1. Kontekst badania.....	4
2. Metodyka badania.....	4
3. Główne wnioski	5
4. Wyniki badania	6
4.1. Charakterystyka rynku pracy w Polsce i w województwie mazowieckim (w tym wpływ procesów demograficznych)	6
4.2. Przeciętny poziom wynagrodzeń w 2019 r. na stanowiskach interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej.....	19
4.3. Pozapłacowe aspekty motywacyjne (benefity) w 2019 r. na stanowiskach interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej.....	40
5. Podsumowanie	45
6. Spis rysunków	46

1. Kontekst badania

Badanie zostało zrealizowane w ramach Zadania 19. Badania społeczne na potrzeby podniesienia jakości kształcenia PW (2019-2022) projektu „NERW 2 PW. Nauka – Edukacja – Rozwój – Współpraca” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego wyniki przyczynią się do spełnienia jednego z kryteriów dokonywania oceny programowej przez Polską Komisję Akredytacyjną – kryterium nr 8 (wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia), w szczególności standardu jakości kształcenia 8.1, który mówi m.in., że wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy.

2. Metodyka badania

Cel badania:

Diagnoza poziomu przeciętnych wynagrodzeń oraz pozapłacowych aspektów motywacyjnych w obszarach zawodowych interesujących z perspektywy wyboru ścieżki zawodowej przez studentów PW.

Cele szczegółowe:

- Ogólna charakterystyka rynku pracy województwa mazowieckiego z uwzględnieniem wpływu procesów demograficznych.
- Diagnoza poziomu przeciętnych wynagrodzeń, w tym na stanowiskach interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej.
- Diagnoza pozapłacowych aspektów motywacyjnych (benefitów) na stanowiskach interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej.

Technika badawcza:

Analiza danych zastanych (desk research) – analiza już istniejących zasobów danych, np. raportów, artykułów, baz.

Źródła danych:

- BDL GUS.
- Obwieszczenia i komunikaty GUS.
- Raport z badania „Pracodawca dla Inżyniera” zrealizowanego przez Dział Badań i Analiz CZliTT PW oraz Stowarzyszenie Studentów Best w 2020 r. na próbie 745 studentów polskich uczelni technicznych:
 - status zawodowy studentów,
 - długość doświadczenia zawodowego (z wliczeniem staży i praktyk),
 - najważniejsze czynniki przy wyborze pracodawcy.
- Raport z badania „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów PW” zrealizowanego przez Dział Badań i Analiz CZliTT PW i Biuro Karier PW w 2020 r. na próbie 3211 absolwentów PW:
 - przeciętne obecne i oczekiwane zarobki absolwentów PW.

- Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA) – dane z 2018 roku o 6428 absolwentach PW w podziale na Wydziały, oraz o 6528 absolwentach PW bez podziału:
 - absolwenci PW w rejestrach ZUS,
 - posiadanie przez absolwentów PW wcześniejszego doświadczenia na rynku pracy,
 - średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW ze wszystkich źródeł, w tym w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu,
 - Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW, w tym w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu.
- Serwis Pracuj.pl (350 tys. ankiet wypełnionych na portalu zarobki.pracuj.pl w 2019 r.):
 - mediany zarobków brutto na wybranych stanowiskach w 2019 r.¹,
 - najczęściej przyznawane przez pracodawców benefity (dodatki pozapłacowe) na wybranych stanowiskach w 2019 r.²
- Serwis Pracuj.pl (na podstawie ankiet wypełnianych na portalu zarobki.pracuj.pl w 2017 i 2018 r.):
 - przeciętne (mediana) zarobki brutto na 10 kierunkach studiów, po których można zarobić najwięcej (2017 r.)³,
 - przeciętne (mediana) zarobki brutto w województwie mazowieckim w 2018 r.⁴,
 - przeciętne (mediana) zarobki brutto w większych miastach województwa mazowieckiego w 2018 r.⁵

Wybór stanowisk:

Przeciętne zarobki brutto oraz proponowane benefity przedstawiono dla wybranych stanowisk oraz grup stanowisk. Wyboru dokonano na podstawie analizy kierunków kształcenia na Politechnice Warszawskiej oraz danych dostępnych w serwisie Pracuj.pl. Spośród stanowisk i grup stanowisk, o których dane opublikował serwis Pracuj.pl, usunięto nie związane z kierunkami kształcenia z oferty PW (np. call center, hotelarstwo, gastronomia, turystyka, media, opieka zdrowotna, prawo).

3. Główne wnioski

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego widoczne jest, że sytuacja w województwie mazowieckim nie odbiega znacząco od ogólnopolskiej, jeśli chodzi o proces starzenia się społeczeństwa. Jest to jednak równocześnie region przyciągający migrantów krajowych i zagranicznych, w którym oferuje się wyższe zarobki niż w pozostałych województwach. Z prognoz wynika, że mimo spadku udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, nadal będzie charakteryzował się dużą liczbą osób w wieku, w którym wybiera się uczelnię (15-19 lat), studiuje (20-24 lata), a także rozpoczyna karierę zawodową (25-29 lat). Jest to więc jedno z województw atrakcyjnych dla ludzi aktywnych edukacyjnie i zawodowo.

Część absolwentów PW karierę zawodową rozpoczyna w czasie studiów (na niektórych wydziałach ponad połowa). Mogą oni liczyć na wyższe wynagrodzenia niż osoby, które pracę rozpoczęły po uzyskaniu dyplomu. Względny Wskaźnik Zarobków z systemu ELA wskazuje, że absolwenci części

¹ <https://zarobki.pracuj.pl/stanowiska>

² <https://zarobki.pracuj.pl/stanowiska>

³ <https://zarobki.pracuj.pl/porady-zarobkowe/10-kierunkow-studiow-po-ktorych-zarobisz-najwiecej/>

⁴ <https://zarobki.pracuj.pl/wojewodztwo-mazowieckie>

⁵ <https://zarobki.pracuj.pl/zarobki-w-wiekszych-miastach>

wydziałów PW już w pierwszym roku po ukończeniu studiów mogą liczyć na zarobki wyższe niż wynosi średnia w powiatach, w których mieszkają. Potencjalni pracodawcy oprócz zachęty finansowej oferują absolwentom PW atrakcyjne benefity (standardem są: prywatna opieka medyczna, dofinansowanie zajęć sportowych, służbowy telefon, ubezpieczenie na życie, świadczenia socjalne).

4. Wyniki badania

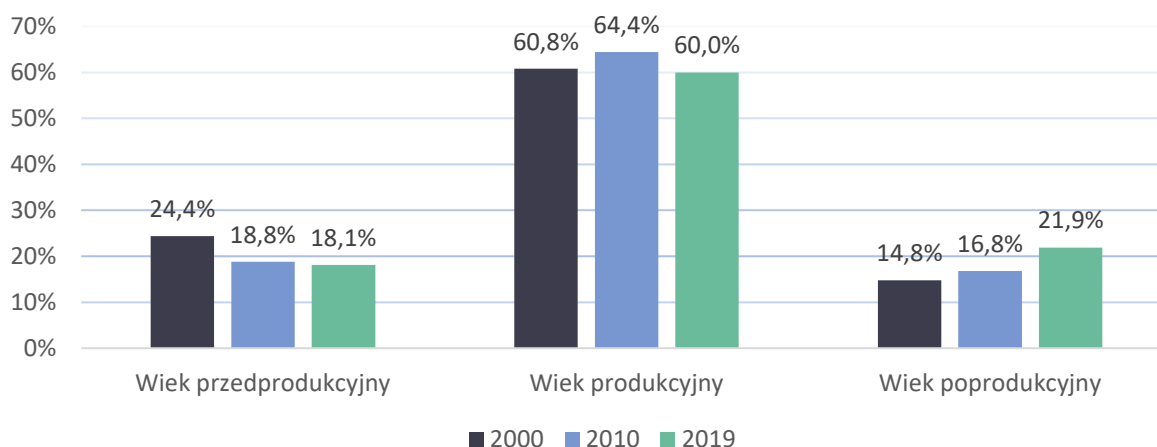
4.1. Charakterystyka rynku pracy w Polsce i w województwie mazowieckim (w tym wpływ procesów demograficznych)

Do opisanego sytuacji na rynku pracy na Mazowszu w kontekście kształcenia na uczelni technicznej posłużono się danymi Głównego Urzędu Statystycznego, zwracając uwagę na wiek ludności, procesy demograficzne, wskaźniki aktywności ekonomicznej.

W Polsce spada odsetek osób znajdujących się w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat; nie osiągnięto jeszcze zdolności do pracy⁶), natomiast wzrasta udział ludności w wieku poprodukcyjnym (dla mężczyzn – 65 lat i więcej, dla kobiet – 60 lat i więcej; wiek, w którym zazwyczaj kończy się pracę zawodową⁷). Widoczny jest także spadek odsetka osób w wieku produkcyjnym (dla mężczyzn to 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat; wiek zdolności do pracy⁸).

W 2000 r. w wieku przedprodukcyjnym znajdowało się 24,4% ludności Polski, a poprodukcyjnym – 14,8%. W 2019 r. było to odpowiednio: 18,1% oraz 21,9%.

Rysunek 1. Ludność według ekonomicznych grup wieku w Polsce (lata: 2000, 2010, 2019)

Źródło: GUS, *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2019 r. Stan w dniu 31 XII, Warszawa 2020.*

Sytuacja w województwie mazowieckim w 2019 r., jeśli chodzi o strukturę ludności według ekonomicznych grup wieku, nie odbiegała znacząco od sytuacji ogólnopolskiej. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym wyniósł 19,2% (Polska: 18,1%), produkcyjnym – 59,0% (Polska: 60,0%), poprodukcyjnym – 21,8% (Polska: 21,9%).

⁶ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/863,pojecie.html>

⁷ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3947,pojecie.html>

⁸ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/861,pojecie.html>

Rysunek 2. Ludność poszczególnych województw według ekonomicznych grup wieku w 2019 r.

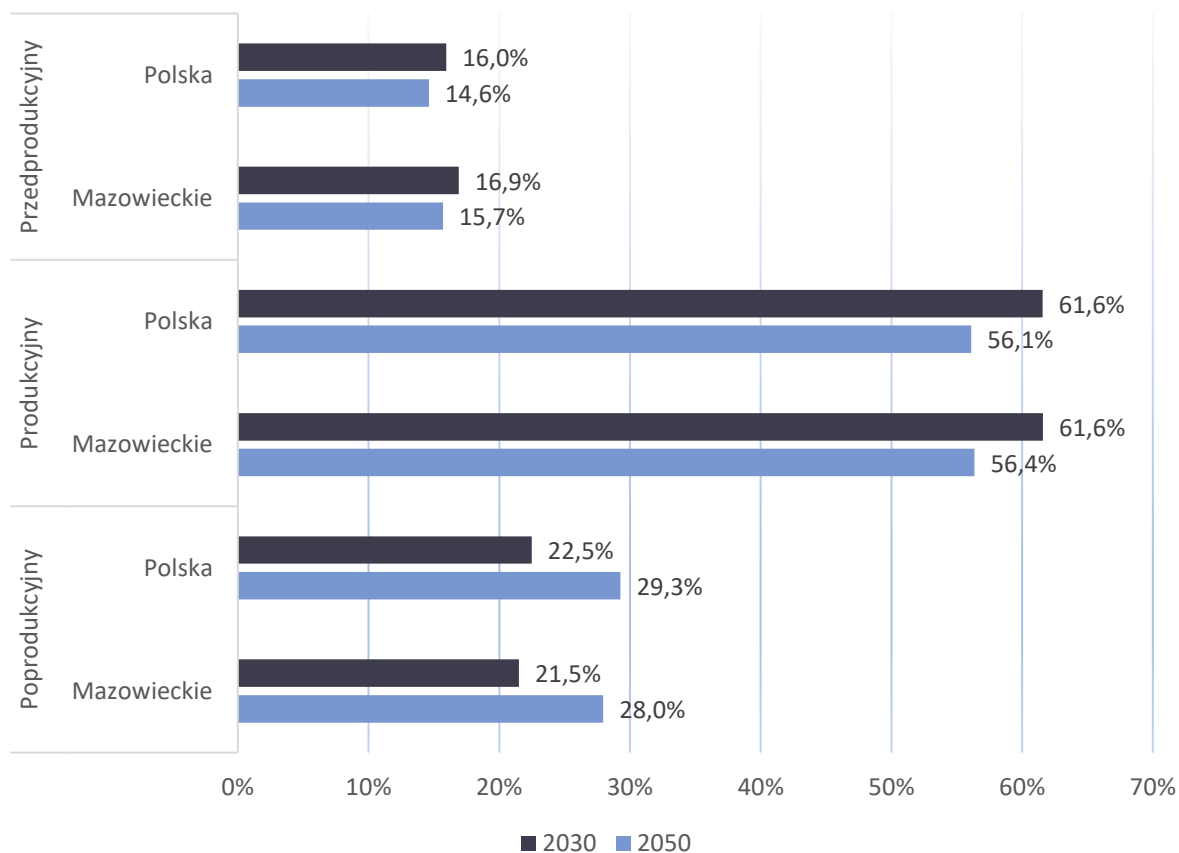
Województwo	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Ludność w wieku 65 lat i więcej
Polska	18,1%	60,0%	21,9%	18,1%
Dolnośląskie	17,1%	59,8%	23,1%	19,0%
Kujawsko-pomorskie	18,0%	60,4%	21,6%	17,7%
Lubelskie	17,6%	60,1%	22,3%	18,6%
Lubuskie	18,1%	60,3%	21,6%	17,6%
Łódzkie	17,0%	58,8%	24,3%	20,1%
Małopolskie	19,0%	60,6%	20,4%	17,0%
Mazowieckie	19,2%	59,0%	21,8%	18,1%
Opolskie	16,0%	61,3%	22,7%	18,8%
Podkarpackie	18,2%	61,5%	20,4%	16,9%
Podlaskie	17,5%	61,0%	21,5%	17,8%
Pomorskie	19,7%	59,8%	20,5%	16,9%
Śląskie	17,1%	59,6%	23,3%	19,2%
Świętokrzyskie	16,5%	59,9%	23,7%	19,7%
Warmińsko-mazurskie	18,2%	61,2%	20,5%	16,6%
Wielkopolskie	19,4%	60,1%	20,4%	16,8%
Zachodniopomorskie	17,2%	60,1%	22,6%	18,5%

Źródło: GUS, *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2019 r. Stan w dniu 31 XII*, Warszawa 2020.

Wartości prognozowanego przez GUS udziału ludności według ekonomicznych grup wieku (przy uwzględnieniu zmian wieku emerytalnego⁹) w 2030 i 2050 r. dla województwa mazowieckiego nie odbiegają od ogólnopolskich.

⁹ Mężczyźni: 2030 i 2050 r.: 67 lat. Kobiety: 2030 r.: 64,5 roku; 2050 r.: 67 lat.

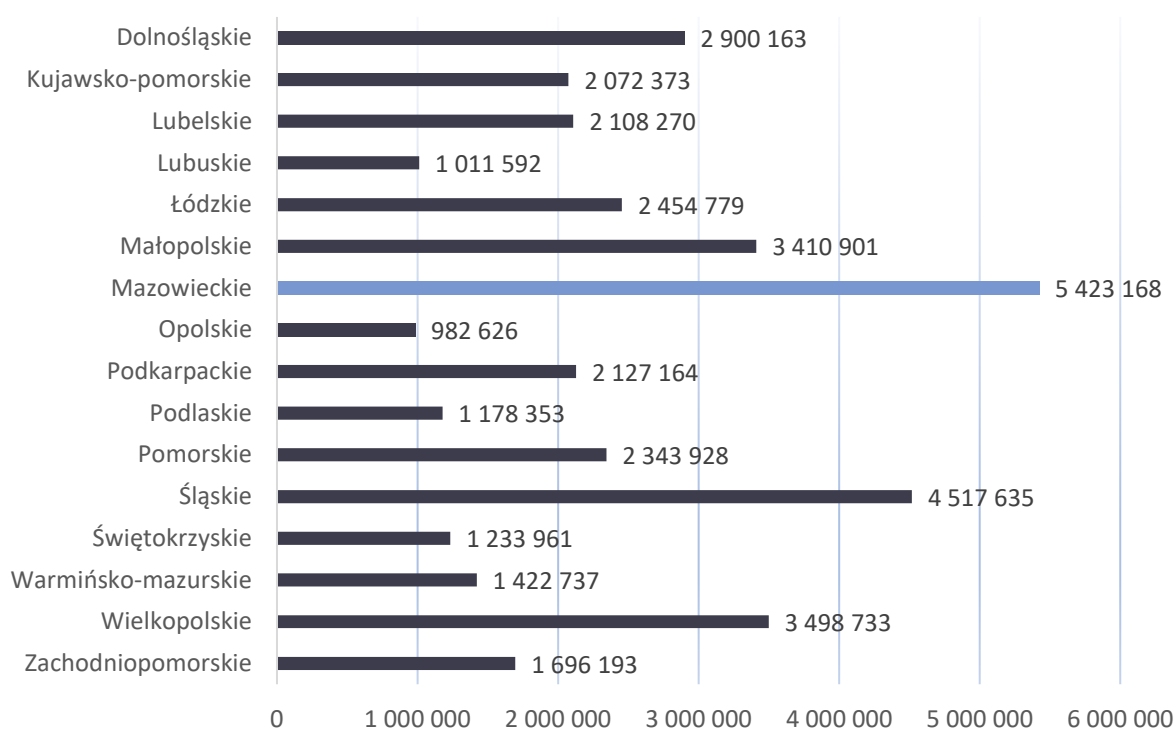
Rysunek 3. Prognoza ludności według ekonomicznych grup wieku (uwzględnione zmiany wieku emerytalnego) – Polska i województwo mazowieckie, 2030 i 2050 r.

Źródło: GUS, Prognoza ludności na lata 2014-2050, Warszawa 2014.

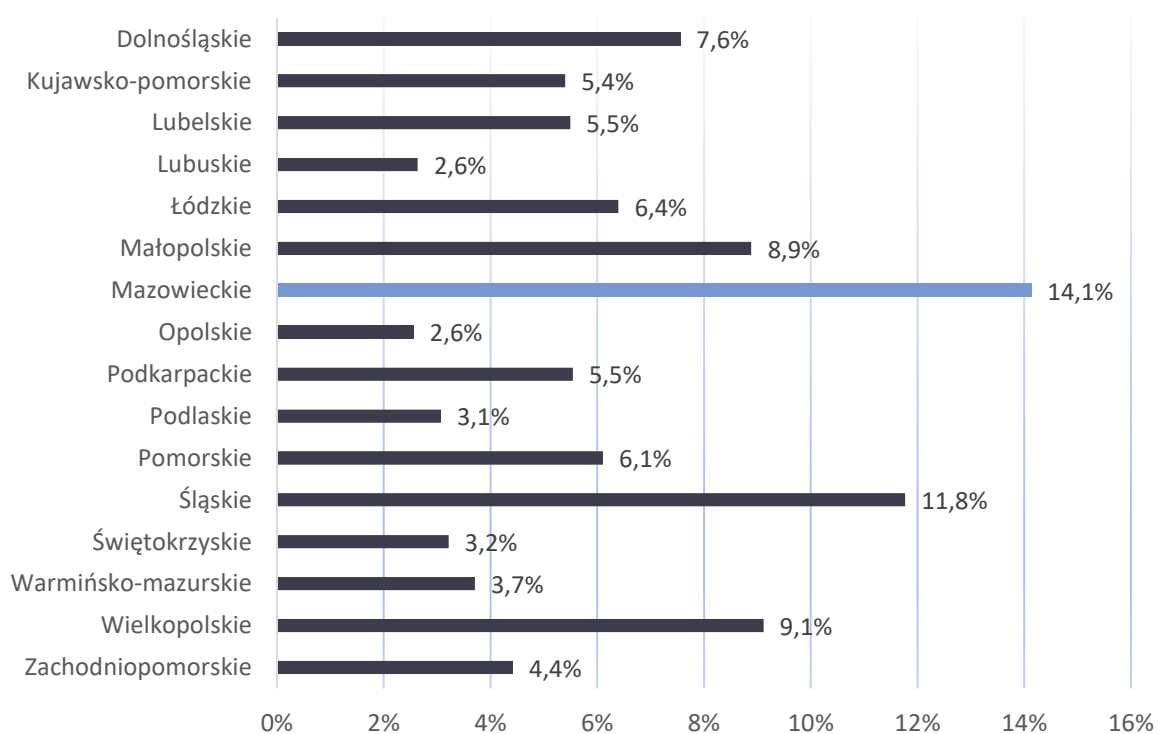
Mazowieckie jest jednym z dwóch województw z największą liczbą ludności w Polsce. W 2019 r. zamieszkiwało je 14,1% populacji kraju (5 423 168), drugie, śląskie, 11,8% (4 517 635).

Rysunek 4. Liczba ludności Polski według województw w 2019 r.

Źródło: GUS, *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2019 r. Stan w dniu 31 XII, Warszawa 2020.*

Rysunek 5. Udział ludności z danego województwa w populacji Polski w 2019 r.

Źródło: GUS, *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2019 r. Stan w dniu 31 XII, Warszawa 2020.*

Warto zwrócić uwagę na prognozy GUS dotyczące osób w wieku bezpośrednio interesującym z perspektywy szkolnictwa wyższego: 16-18 oraz 19-24 lata. W 2013 r. przewidywano, że udział mieszkańców województwa mazowieckiego w liczbie osób w tym wieku dla całej Polski będzie wynosił ok. 15% w 2030 i 2050 r.

Rysunek 6. Prognoza ludności według edukacyjnych grup wieku na 2030 i 2050 r. – odsetek ludności z danego województwa w populacji Polski dla danej grupy wieku

	2030		2050	
	16-18	19-24	16-18	19-24
Dolnośląskie	7,0%	7,2%	7,0%	7,0%
Kujawsko-pomorskie	5,3%	5,5%	5,4%	5,4%
Lubelskie	5,2%	5,3%	4,8%	4,9%
Lubuskie	2,6%	2,7%	2,6%	2,6%
Łódzkie	6,0%	6,0%	5,7%	5,7%
Małopolskie	9,5%	9,3%	10,0%	10,0%
Mazowieckie	15,3%	15,0%	16,1%	15,9%
Opolskie	2,2%	2,2%	1,9%	1,9%
Podkarpackie	5,5%	5,5%	5,4%	5,4%
Podlaskie	2,9%	2,9%	2,7%	2,8%
Pomorskie	6,6%	6,6%	7,3%	7,2%
Śląskie	11,2%	11,0%	10,5%	10,5%
Świętokrzyskie	2,9%	3,0%	2,6%	2,7%
Warmińsko-mazurskie	3,7%	3,8%	3,6%	3,7%
Wielkopolskie	9,9%	9,8%	10,2%	10,1%
Zachodniopomorskie	4,2%	4,3%	4,2%	4,2%

Źródło: GUS, Prognoza ludności na lata 2014-2050, Warszawa 2014.

Również rozpatrując prognozę dla 5-letnich grup wieku, widoczne jest, że województwo mazowieckie w 2030 i 2050 r. będzie mieć najwyższy udział w grupach ważnych z perspektywy uczelni (okres szkoły średniej, a więc 15-19 lat, studiów, 20-24 lata i czasu bezpośrednio po studiach, 25-29 lat).

Rysunek 7. Prognoza ludności według 5-letnich, wybranych grup wieku na 2030 i 2050 r. – odsetek ludności z danego województwa w populacji Polski dla danej grupy wieku

	2030			2050		
	15-19	20-24	25-29	15-19	20-24	25-29
Dolnośląskie	7,0%	7,2%	7,1%	7,0%	7,0%	7,2%
Kujawsko-Pomorskie	5,3%	5,5%	5,5%	5,4%	5,4%	5,3%
Lubelskie	5,2%	5,3%	5,5%	4,8%	5,0%	4,9%
Lubuskie	2,6%	2,7%	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
Łódzkie	6,0%	6,0%	6,0%	5,7%	5,7%	5,7%
Małopolskie	9,5%	9,2%	9,5%	10,0%	10,0%	10,0%
Mazowieckie	15,3%	14,9%	14,5%	16,1%	15,9%	16,1%
Opolskie	2,2%	2,2%	2,3%	1,9%	2,0%	2,0%
Podkarpackie	5,5%	5,5%	5,8%	5,4%	5,5%	5,4%
Podlaskie	2,9%	2,9%	3,0%	2,7%	2,8%	2,8%
Pomorskie	6,6%	6,6%	6,6%	7,3%	7,2%	7,1%

	2030			2050		
	15-19	20-24	25-29	15-19	20-24	25-29
Śląskie	11,2%	10,9%	10,8%	10,5%	10,5%	10,5%
Świętokrzyskie	2,9%	3,0%	3,0%	2,6%	2,7%	2,7%
Warmińsko-Mazurskie	3,7%	3,8%	3,8%	3,6%	3,7%	3,6%
Wielkopolskie	9,9%	9,8%	9,6%	10,2%	10,1%	10,1%
Zachodniopomorskie	4,2%	4,3%	4,3%	4,2%	4,2%	4,1%

Źródło: GUS, *Prognoza ludności na lata 2014-2050*, Warszawa 2014.

Na potencjał ludnościowy mazowieckiego wpływ ma migracja. Jest to województwo, w którym odnotowuje się wyższe w porównaniu z pozostałymi dodatnie saldo migracji¹⁰, zarówno ogólne, jak i w przeliczeniu na 1000 ludności. W 2019 r. mazowieckie przyciągnęło 3,3 osoby na 1000 mieszkańców (Polska: 0,2).

Rysunek 8. Migracje ludności według województw w 2019 r.

Województwo	Ogólne saldo migracji	Ogólne saldo migracji na 1000 ludności
Polska	6183	0,2
Dolnośląskie	4839	1,7
Kujawsko-pomorskie	-2666	-1,3
Lubelskie	-6031	-2,9
Lubuskie	-1101	-1,1
Łódzkie	-2510	-1
Małopolskie	6872	2
Mazowieckie	18084	3,3
Opolskie	-1452	-1,5
Podkarpackie	-2950	-1,4
Podlaskie	-2032	-1,7
Pomorskie	6336	2,7
Śląskie	-4717	-1
Świętokrzyskie	-3462	-2,8
Warmińsko-mazurskie	-3750	-2,6
Wielkopolskie	1460	0,4
Zachodniopomorskie	-737	-0,4

Źródło: GUS, *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2019 r. Stan w dniu 31 XII*, Warszawa 2020.

¹⁰ Saldo migracji wewnętrznych – różnica liczby osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej z innych miejscowości w kraju i liczby osób, które w tym okresie opuściły tę jednostkę przenosząc się do innych miejscowości w kraju (napływ-odpływ); <https://stat.gov.pl/metainformacje/sloownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3222,pojecie.html>.

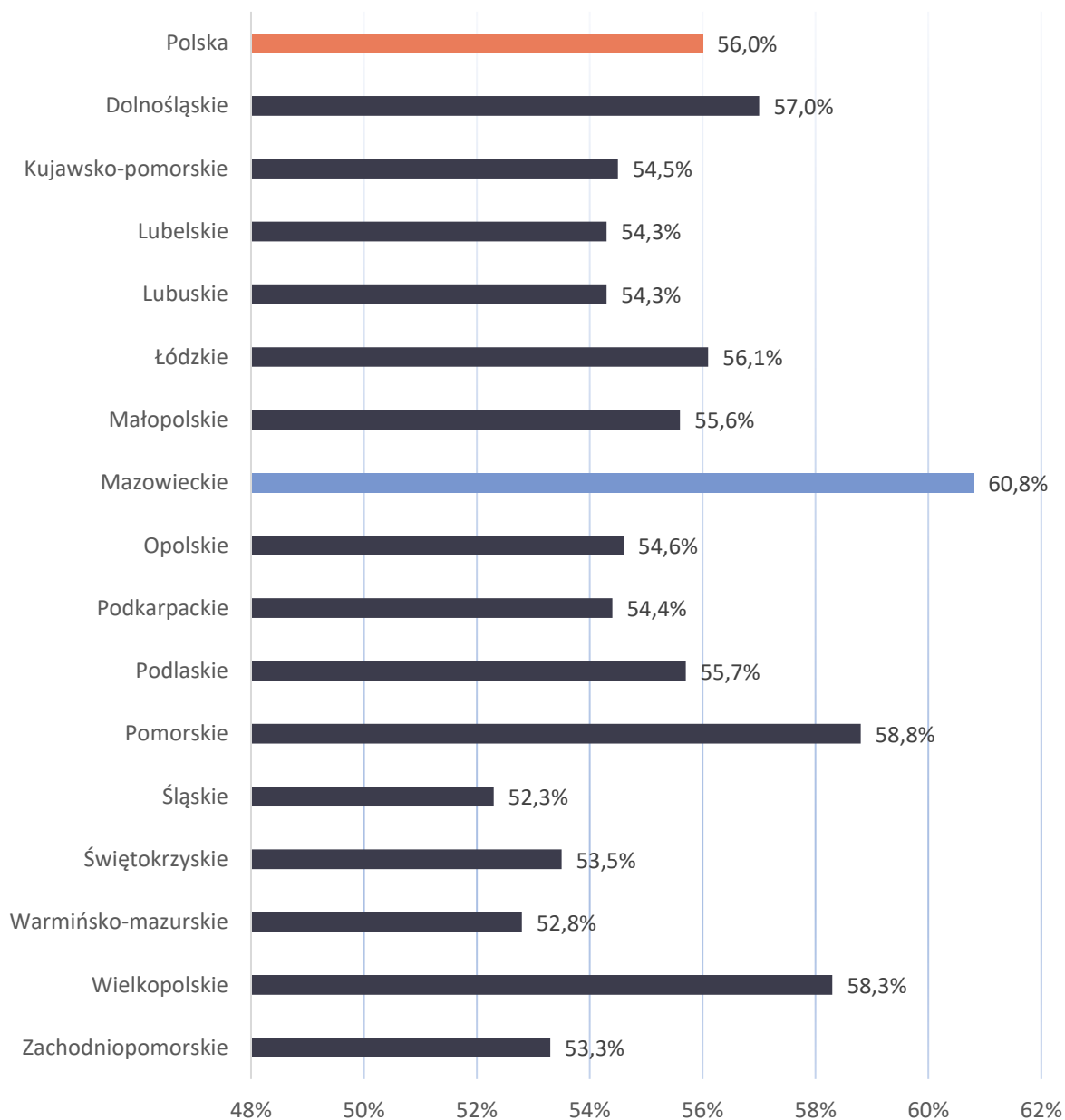
Saldo migracji zagranicznych – różnica liczby osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej/kraju z zagranicy i liczby osób, które w tym okresie wyjechały z tej jednostki/kraju za granicę. (imigracja-emigracja); <https://stat.gov.pl/metainformacje/sloownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3223,pojecie.html>.

Ogólne saldo migracji – suma salda migracji wewnętrznych i salda migracji zewnętrznych.

Saldo migracji na 1000 osób – przyrost/ubytek ludności danej jednostki administracyjnej/kraju na skutek migracji przypadający na 1000 mieszkańców tej jednostki/kraju (wg stanu na połowę badanego okresu); <https://stat.gov.pl/metainformacje/sloownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/2259,pojecie.html>.

Wartość współczynnika aktywności zawodowej¹¹ dla mazowieckiego wyniosła w IV kwartale 2019 r. 60,8% i była o niemal 5 punktów procentowych wyższa od wartości ogólnopolskiej (56,0%). Oznacza to, że 6 na 10 mieszkańców województwa miało pracę lub też jej poszukiwało.

Rysunek 9. Współczynnik aktywności zawodowej według województw w IV kwartale 2019 r.

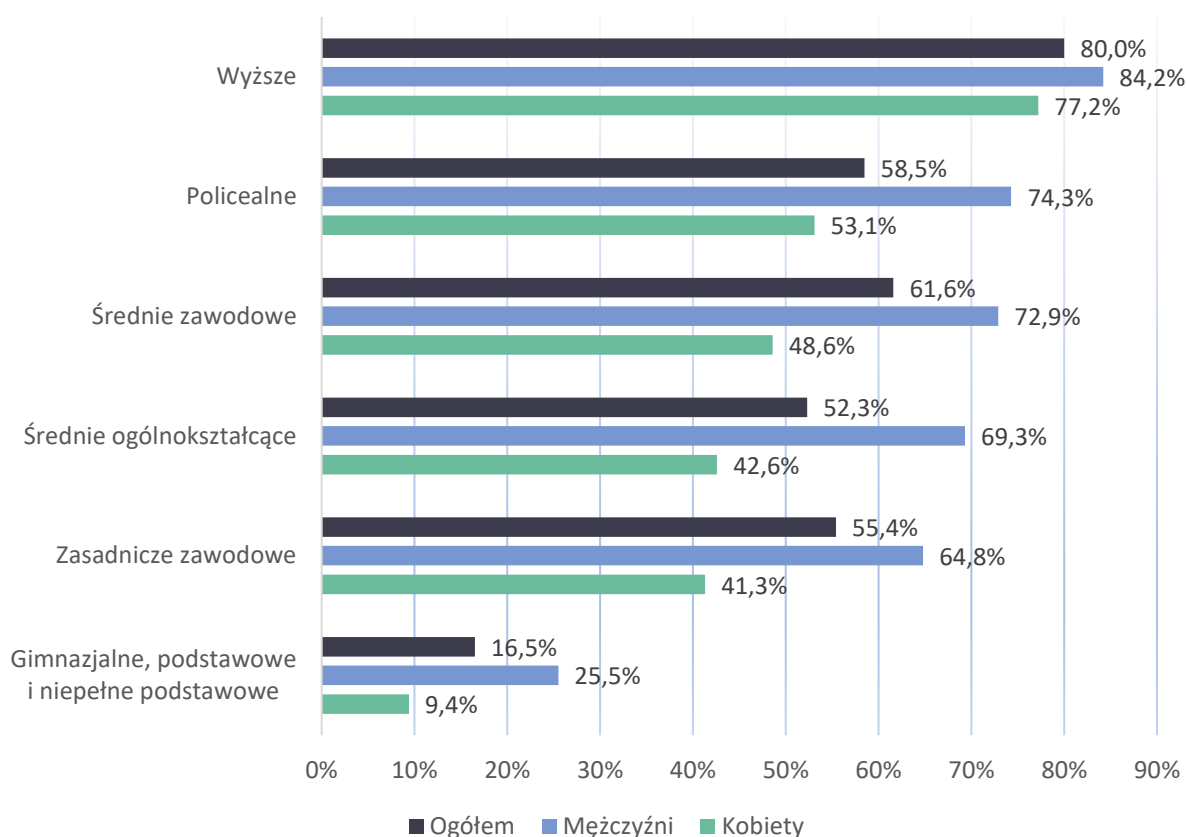

Źródło: GUS, *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2019 r.*, Warszawa 2020.

Dane ogólnopolskie pokazują, że im wyższy poziom wykształcenia tym wyższy współczynnik aktywności zawodowej. W IV kwartale 2019 r. dla osób z wykształceniem wyższym wyniósł on 80,0%, a z gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 16,5%.

¹¹ Udział aktywnych zawodowo (osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne) w ogólnej liczbie ludności; <https://stat.gov.pl/metainformacje/sownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/591,pojcie.html>.

Rysunek 10. Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia i płci w IV kwartale 2019 r.

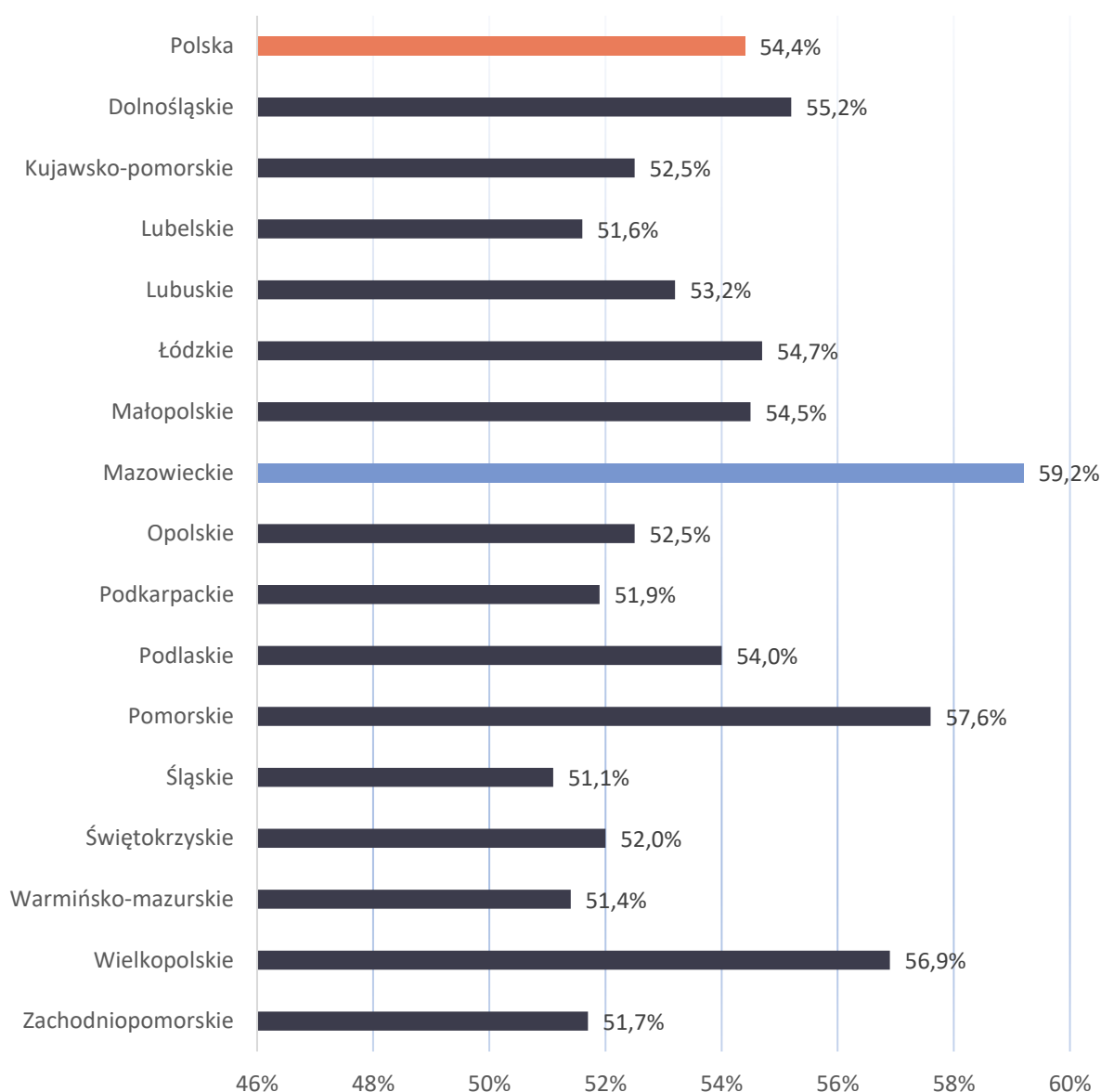
Źródło: GUS, *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2019 r.*, Warszawa 2020.

Wartość wskaźnika zatrudnienia¹² była w IV kwartale 2019 r. wyższa w mazowieckim (59,2%) niż w pozostałych częściach kraju (Polska: 54,4%). Oznacza to większy udział pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku co najmniej 15 lat.

¹² Udział pracujących w ogólnej liczbie ludności; <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/884,pojecie.html>.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia: - wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem, - miały pracę, ale jej nie wykonywały: a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła: - do 3 miesięcy, - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (nie dotyczy NSP 2002 i NSP 2011); <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/739,pojecie.html>.

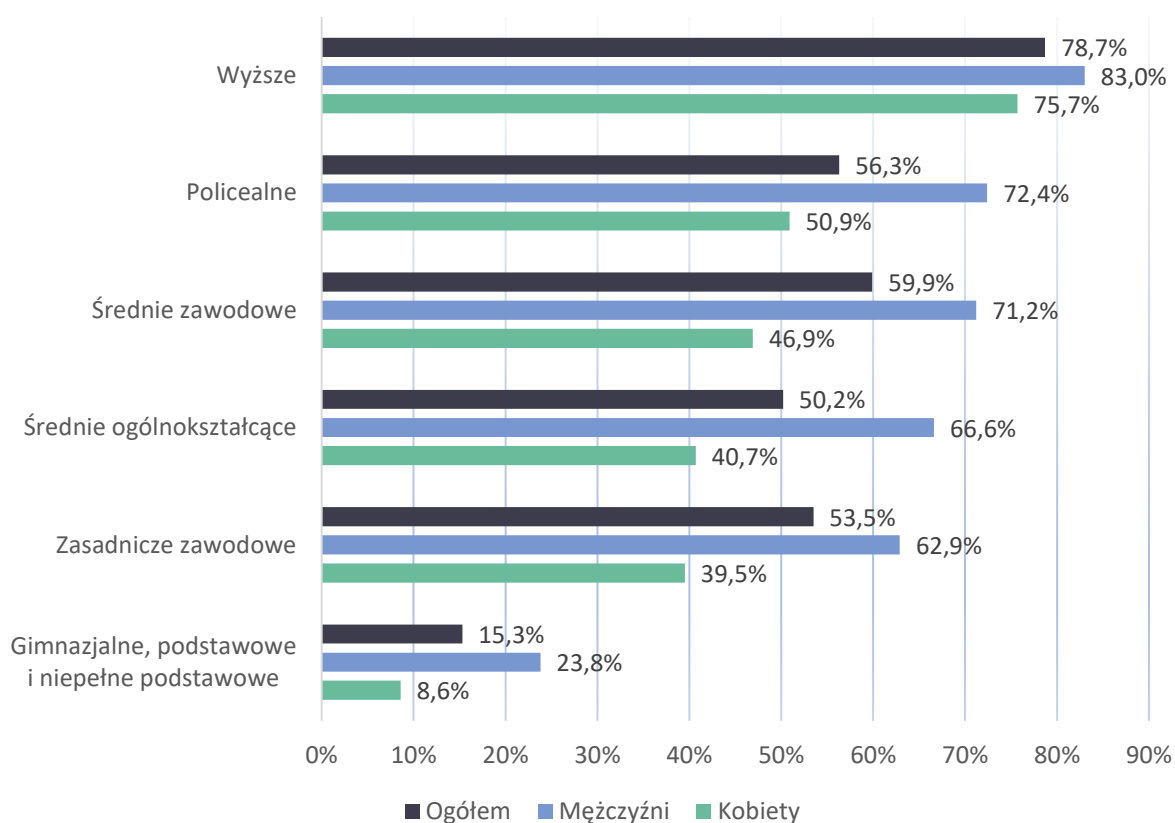
Rysunek 11. Wskaźnik zatrudnienia według województw w IV kwartale 2019 r.

Źródło: GUS, *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2019 r.*, Warszawa 2020.

Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności zawodowej, wartości wskaźnika zatrudnienia rosną wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia (w IV kwartale 2019 r. dla gimnazjalnego, podstawowego i niepełnego podstawowego było to 15,3%, a wyższego – 78,7%).

Rysunek 12. Wskaźnik zatrudnienia wg poziomu wykształcenia oraz płci w IV kwartale 2019 r.

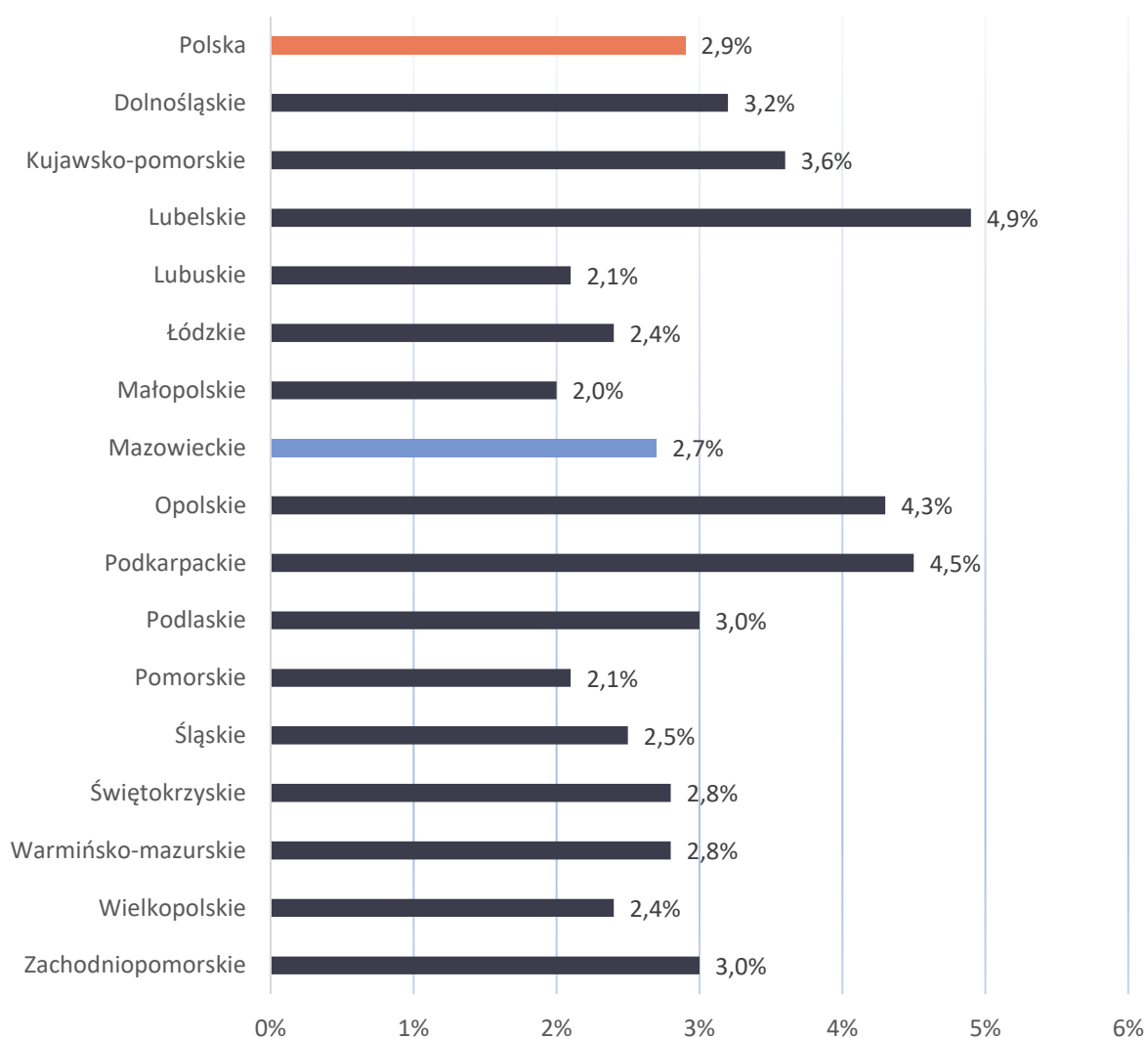

Źródło: GUS, Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2019 r., Warszawa 2020.

Stopa bezrobocia¹³ w województwie mazowieckim w IV kwartale 2019 r. wyniosła 2,7%, co było wartością nieco niższą od ogólnopolskiej (2,9%).

¹³ Udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii; <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/486,pojcie.html>.

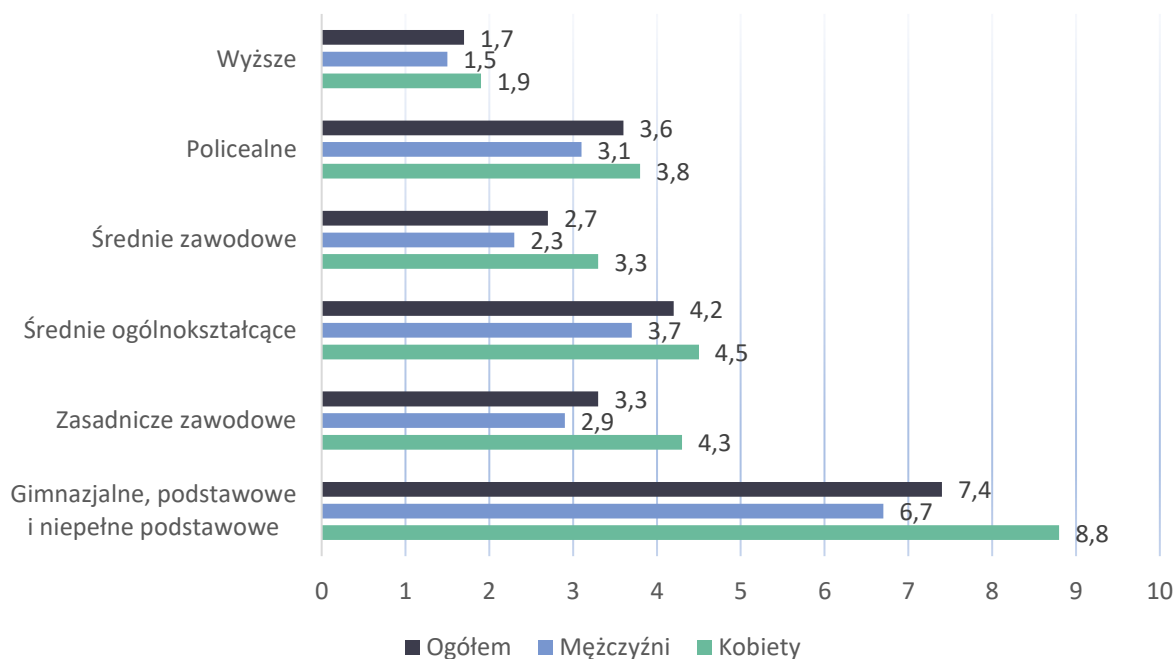
Rysunek 13. Stopa bezrobocia według województw w IV kwartale 2019 r.

Źródło: GUS, *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2019 r.*, Warszawa 2020.

Najniższa stopa bezrobocia w IV kwartale 2019 r. dotyczyła osób z wykształceniem wyższym (ogółem: 1,7%), a najwyższa – gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (ogółem: 7,4%). Wśród kobiet odnotowano wyższy poziom stopy bezrobocia niż wśród mężczyzn.

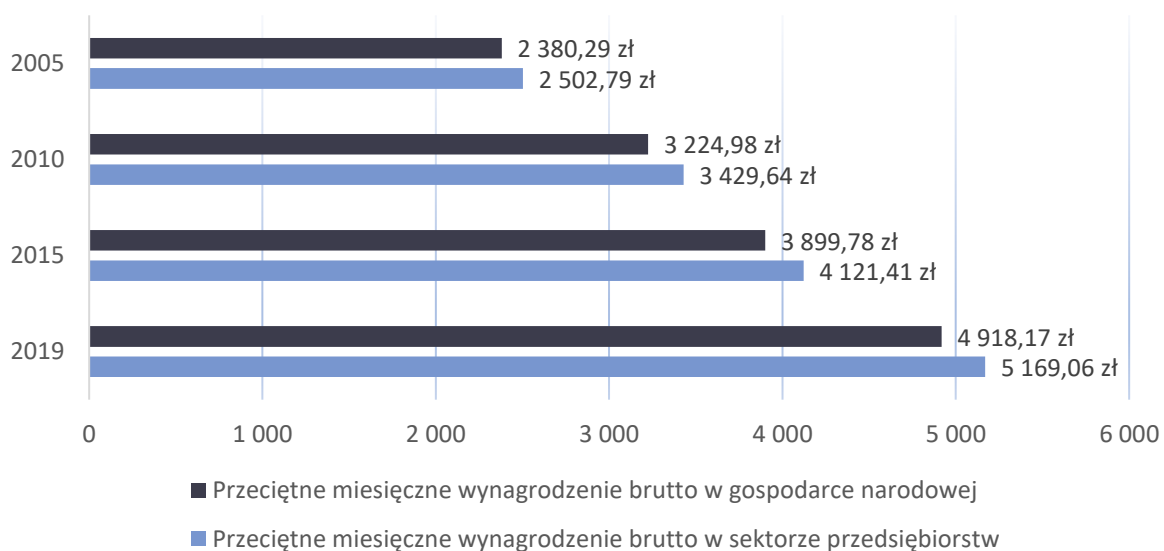
Rysunek 14. Stopa bezrobocia wg poziomu wykształcenia oraz płci w IV kwartale 2019 r.

Źródło: GUS, *Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2019 r.*, Warszawa 2020.

W Polsce następuje systematyczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej oraz w sektorze przedsiębiorstw. W gospodarce narodowej wynosił on w 2019 r. 4 918 zł (2005 r.: 2 380 zł), a w sektorze przedsiębiorstw – 5 169 zł (2005 r.: 4 918 zł).

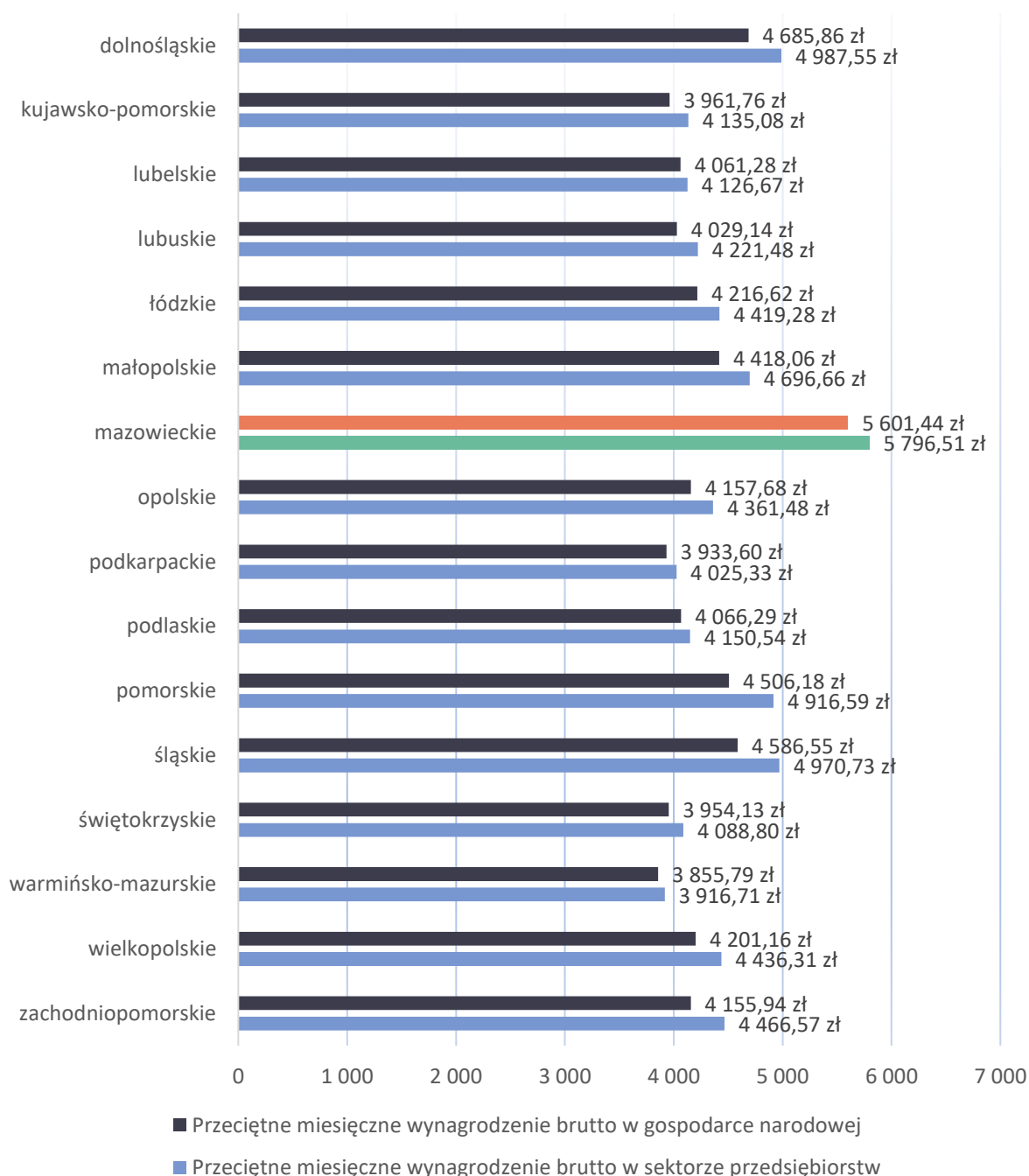
Rysunek 15. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej oraz w sektorze przedsiębiorstw (w zł) w 2005, 2010, 2015 i 2019 r.

Źródło: GUS, BDL, 2020; GUS, *Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w latach 1950-2018*, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy/przecietne-miesieczne-wynagrodzenie-w-gospodarce-narodowej-w-latach-1950-2018,2,1.html>; GUS, *Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2019 r.*

Województwo mazowieckie jest tym, w którym poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto jest najwyższy. W 2018 r. wyniósł w gospodarce narodowej 5 601 zł, co było wartością o niemal 1 000 zł wyższą od drugiego na liście województwa – dolnośląskiego (4 686 zł). W sektorze przedsiębiorstw w mazowieckim było to 5 797 zł (w kolejnym, dolnośląskim – 4 988 zł).

Rysunek 16. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej oraz w sektorze przedsiębiorstw (w zł) w województwach w 2018 r.

Źródło: Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w województwach w 2018 r., <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/obwieszczenie-w-sprawie-wysokosci-przecietnego-miesiecznego-wynagrodzenia-brutto-w-gospodarce-narodowej-w-wojewodztwach-w-2018-roku,295,5.html>.

4.2. Przeciętny poziom wynagrodzeń w 2019 r. na stanowiskach interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej

W zrealizowanym w 2020 r. przez Dział Badań i Analiz CZLiTT PW oraz Stowarzyszenie Studentów BEST badaniu „Pracodawca dla Inżyniera” niemal połowa ankietowanych studentów uczelni technicznych (w tym PW) była zatrudniona (47,8%), najczęściej na umowę o pracę (25,9%). Prawie dokładnie tyle samo zadeklarowało, że nie pracuje (47,9%; w tym 14,6% – „nie pracuję i nie szukam pracy”).

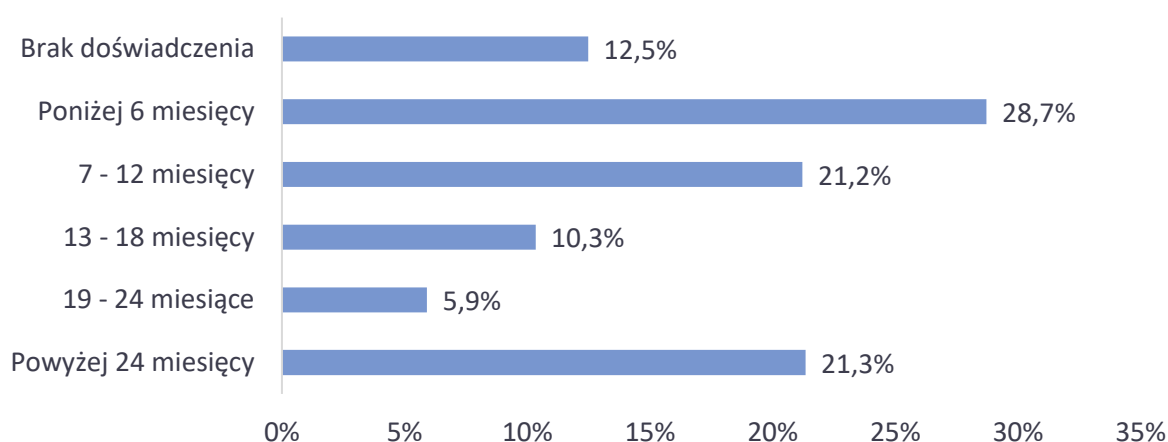
Rysunek 17. Obecny status zawodowy studentów uczelni technicznych (pytanie wielokrotnego wyboru) (n=745)

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW – „Pracodawca dla Inżyniera”, 2020.

Ponad 1/3 badanych studentów uczelni technicznych posiadała co najmniej 12-miesięczne doświadczenie zawodowe (37,6%; w tym 21,3% – „powyżej 24 miesięcy”). Brak doświadczenia wskazał częściej niż co dziesiąty (12,5%).

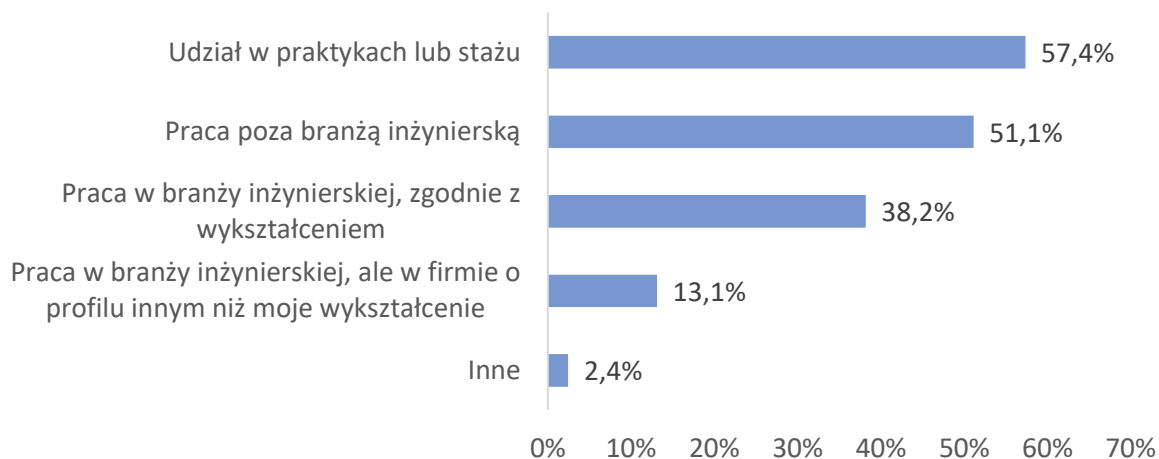
Rysunek 18. Długość posiadanego przez studentów uczelni technicznych doświadczenia zawodowego (wliczając w to praktyki i staże) [n=745]

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW – „Pracodawca dla Inżyniera”, 2020.

Na doświadczenie zawodowe ankietowanych studentów uczelni technicznych składały się najczęściej: udział w praktykach lub stażu (57,4%) oraz praca poza branżą inżynierską (51,1%). Praca w branży inżynierskiej zgodnie z wykształceniem dotyczyła ponad 1/3 (38,2%).

Rysunek 19. Szczegóły dotyczące doświadczenia zawodowego studentów uczelni technicznych (pytanie wielokrotnego wyboru) (n=655)

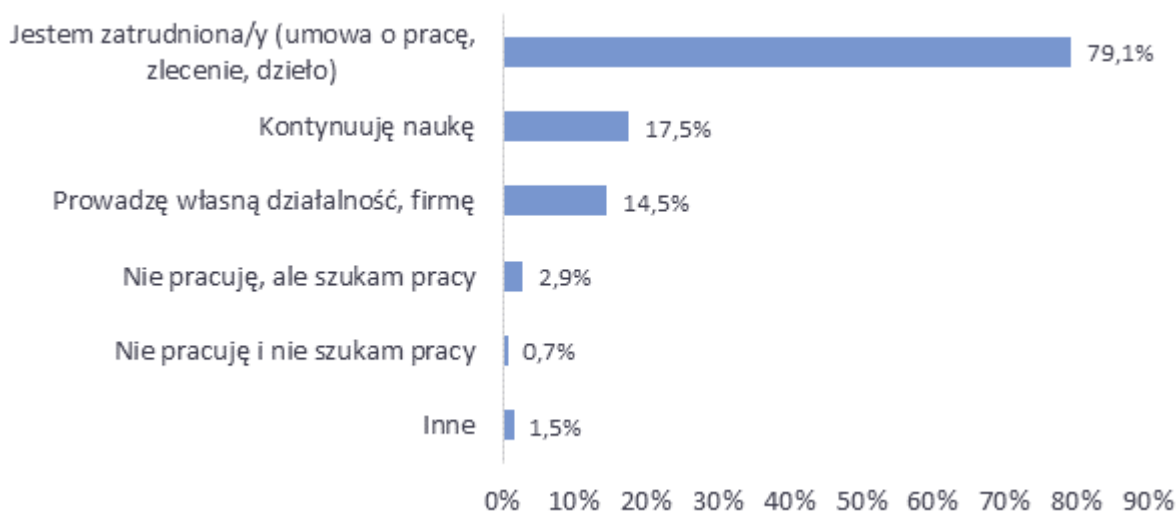

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW – „Pracodawca dla Inżyniera”, 2020.

W badaniu zrealizowanym przez Dział Badań i Analiz CZliTT PW, koordynowanym przez Biuro Karier PW, pn. „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, w 2020 r. wzięło udział 3211 osób.

Niemal ośmiu z 10 absolwentów PW (79,1%) było zatrudnionych. Naukę kontynuowało 17,5%, a 14,5% prowadziło firmę. Nie pracowało 3,6% (w tym 2,9% szukało pracy).

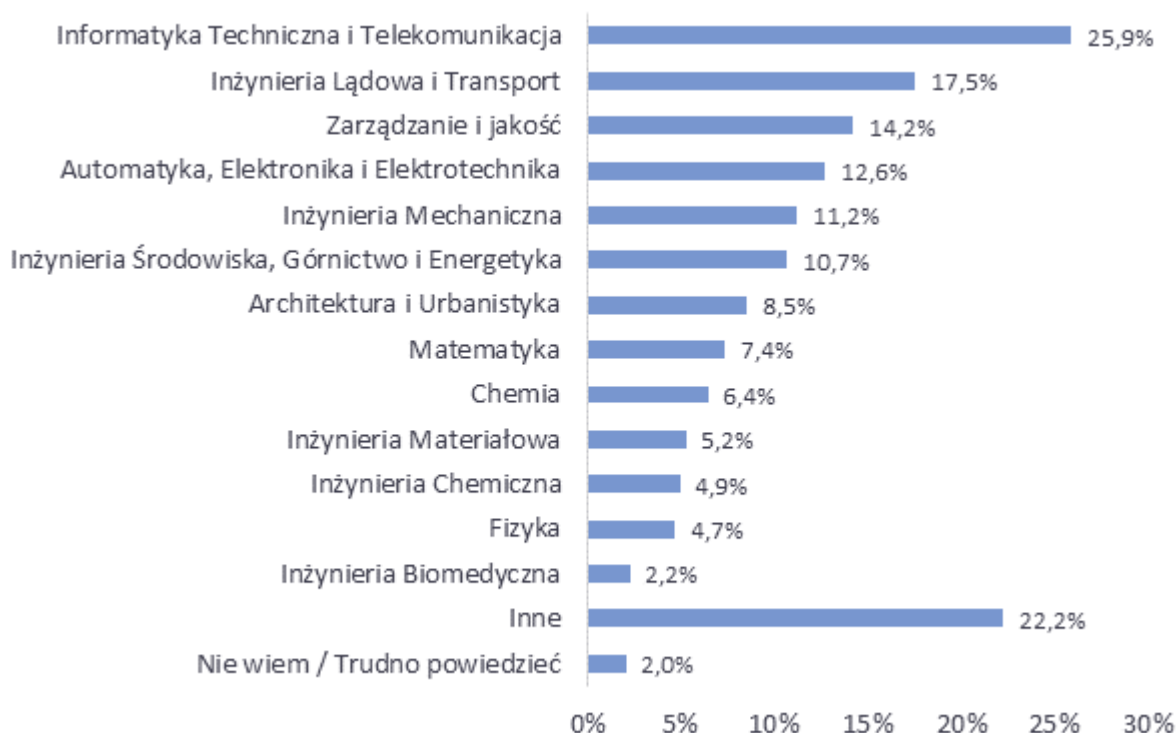
Rysunek 20. Status zawodowy absolwentów PW w 2020 r. (n=3211)

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW – „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, 2020.

Najczęściej wykonywana przez badanych praca wiązała się z następującymi dyscyplinami naukowymi: informatyka techniczna i telekomunikacja (25,9%), inżynieria lądowa i transport (17,5%), zarządzanie i jakość (14,2%).

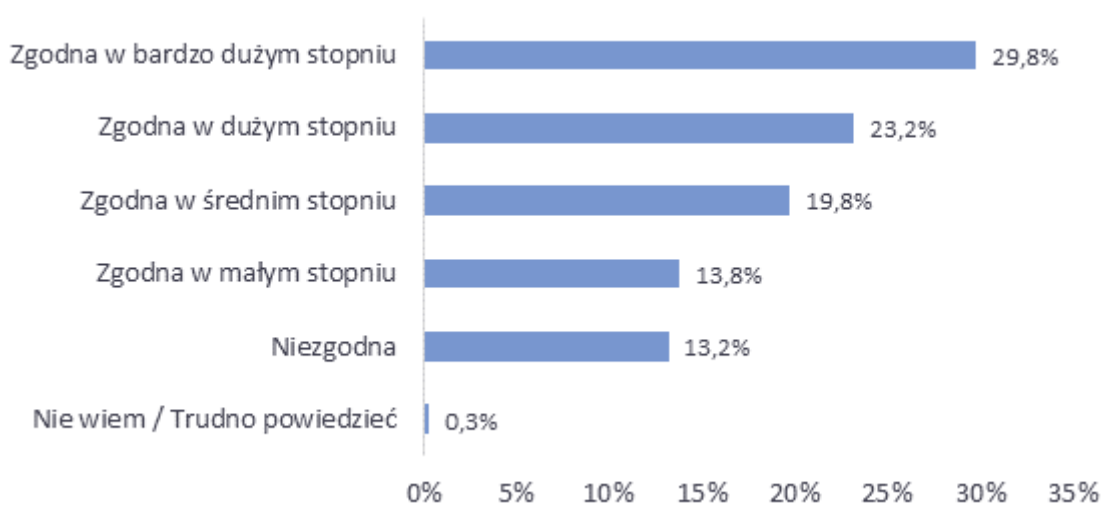
Rysunek 21. Dyscypliny naukowe z jakimi związana była praca absolwentów PW w 2020 r. (n=2541, absolwenci zatrudnieni (umowa o pracę, zlecenie, dzieło))

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW – „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, 2020.

Większość (53%) absolwentów zadeklarowała, że ich obecna praca jest zgodna w dużym bądź bardzo dużym stopniu z kierunkiem studiów na PW. Zgodność w średnim stopniu potwierdziło około 20% respondentów.

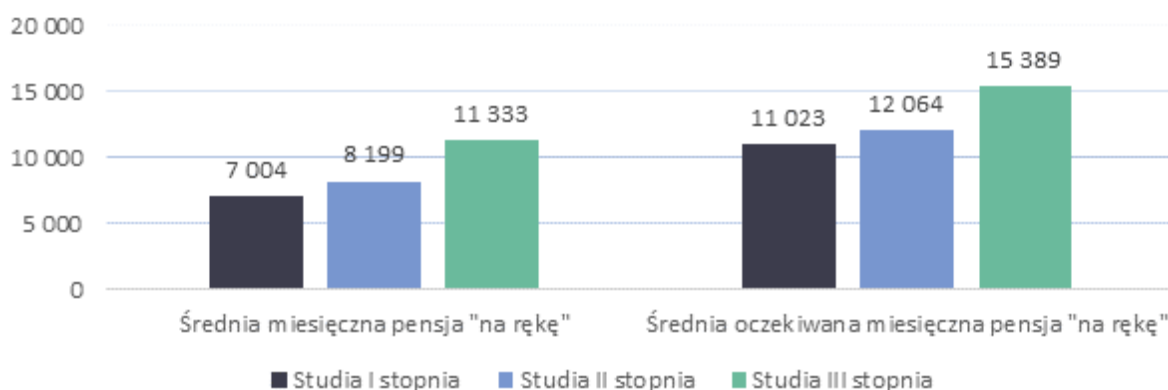
Rysunek 22. Zgodność pracy z kierunkiem studiów na PW (n=2541, absolwenci zatrudnieni (umowa o pracę, zlecenie, dzieło))

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW – „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, 2020.

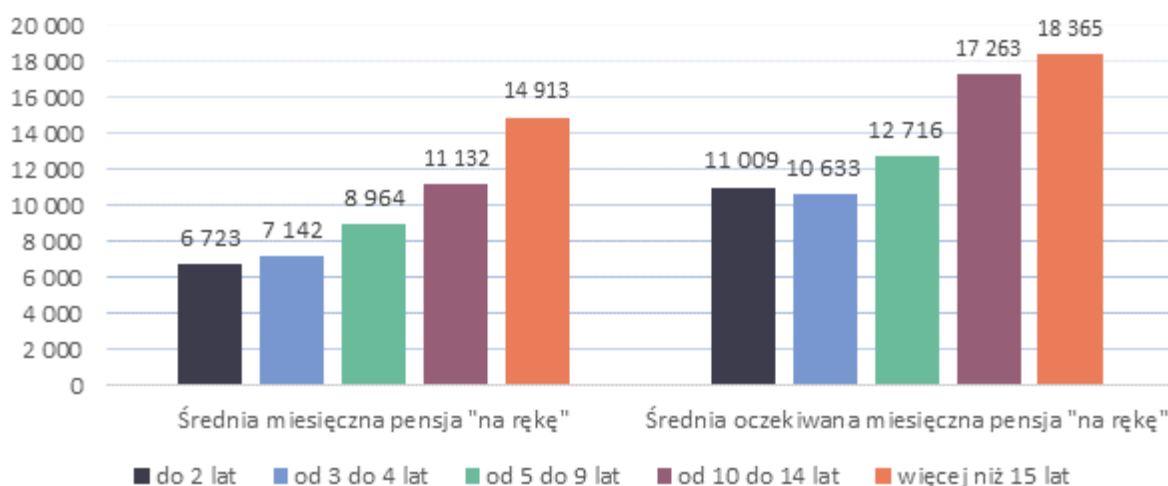
Respondentów, którzy byli zatrudnieni na umowę (o pracę, zlecenie, dzieło) zapytano o to, ile wynosi ich średnia miesięczna pensja „na rękę” (netto – uwzględniająca różnego rodzaju premie i dodatki) z tytułu pracy, a także ile realnie chcieliby, aby wynosiła ich średnia miesięczna pensja „na rękę”. Analiza odpowiedzi wskazuje, że wysokość zarówno obecnej, jak i oczekiwanej pensji, rośnie wraz ze stopniem ukończonych studiów (po studiach I stopnia to, odpowiednio, 7004 i 11023 zł, a po studiach III stopnia – 11333, 15389 zł). Podobna zależność dotyczy lat doświadczenia – pensje obecna oraz oczekiwana rosną wraz z wydłużaniem się okresu od ukończenia studiów (obecna, do 2 lat: 6723 zł; więcej niż 15 lat: 14913 zł; oczekiwana, do 2 lat: 11009 zł; więcej niż 15 lat: 18365 zł). Najwyższą średnią pensję obecnie mieli absolwenci Wydziału Elektroniki i Technik Informatycznych (11270 zł), a najniższą – Wydziału Inżynierii Chemicznej i Procesowej (5044 zł). W przypadku średniej oczekiwanej pensji były to te same wydziały: najwyższa to WEiT (15385 zł), a najniższa – WICiP (8356 zł). Najwyższą różnicę pomiędzy pensją obecną i oczekiwaną odnotowano w przypadku Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych (6259 zł), a najniższą – Wydziału Administracji i Nauk Społecznych (1533 zł).

Rysunek 23. Średnia miesięczna pensja „na rękę” z tytułu pracy – obecna i oczekiwana – według stopni studiów absolwentów PW (n=2338)

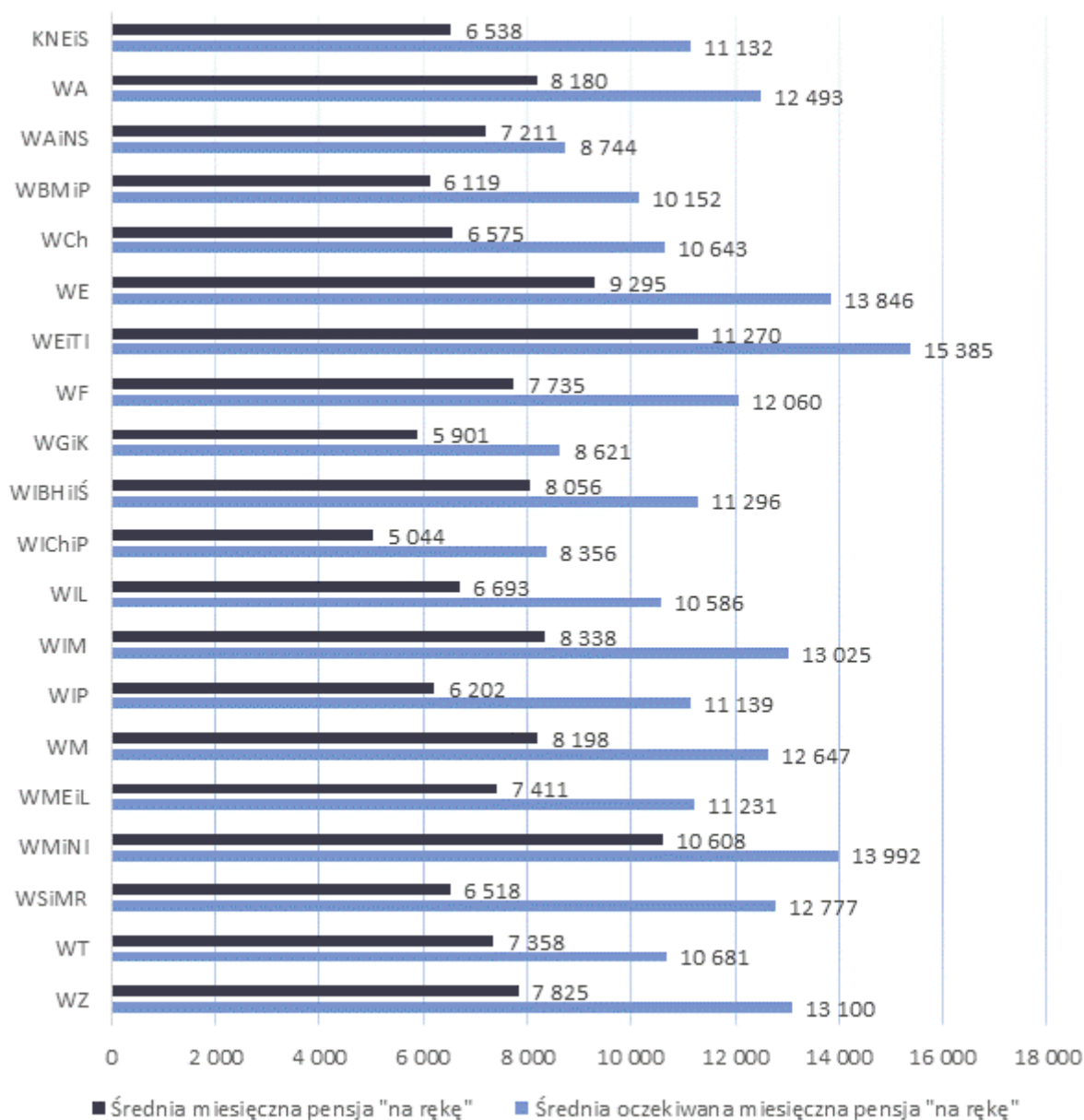
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW – „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, 2020.

Rysunek 24. Średnia miesięczna pensja „na rękę” z tytułu pracy – obecna i oczekiwana – według czasu od ukończenia studiów absolwentów PW (n=2338)

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW – „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, 2020.

Rysunek 25. Średnia miesięczna pensja „na rękę” z tytułu pracy – obecna i oczekiwana – według wydziałów absolwentów PW (n=2338)

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW – „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Politechniki Warszawskiej”, 2020.

Poniżej przedstawiono wyniki analizy danych z Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA)¹⁴. Badania w tym systemie oparte są o informacje z ZUS oraz systemu POL-on.

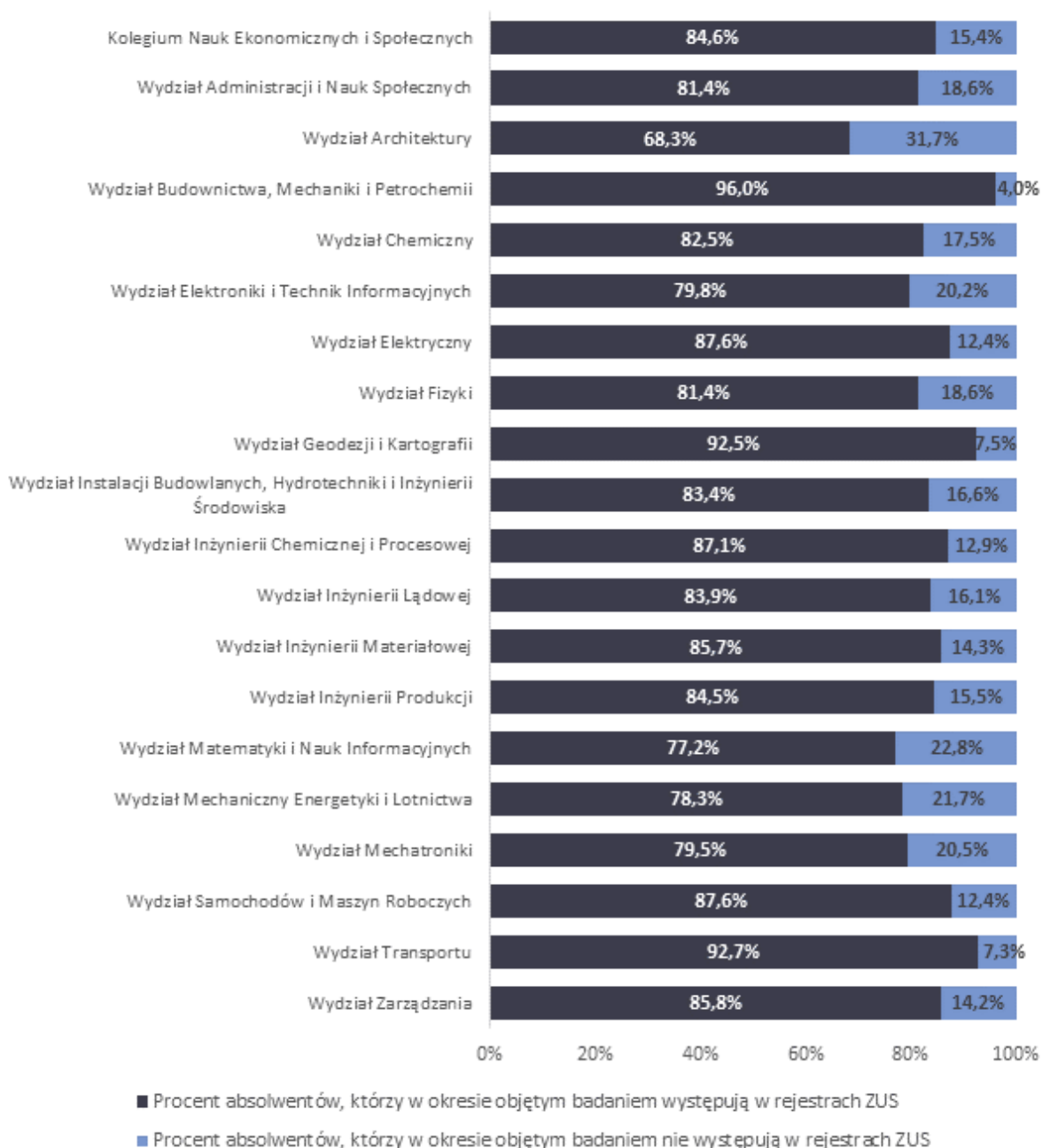
Informacje o metodyce – w zbiorach ZUS nie są rejestrowane umowy o dzieło oraz umowy zlecenia podpisane ze studentami do 26 roku życia (z wyjątkiem umów o dzieło i umów zleceń zawieranych z pracodawcą zatrudniającym daną osobę na umowę o pracę), umowy podpisane za granicą oraz praca bez formalnej umowy. Brak informacji dotyczących samozatrudnienia absolwentów,

¹⁴ <https://ela.nauka.gov.pl/pl>

ubezpieczonych w KRUS. Jednakże wszystkie osoby zarejestrowane jako bezrobotne, wszystkie osoby zatrudnione na umowę o pracę oraz wszystkie osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą występują w rejestrach ZUS¹⁵.

Zdecydowana większość absolwentów PW objętych pomiarem w 2018 r. występowała w rejestrach ZUS. Najwyższe odsetki odnotowano dla: WBMiP (96,0%), WT (92,7%), WGiK (93,9%), WIP (92,5%).

Rysunek 26. Absolwenci PW w rejestrach ZUS – według wydziałów w 2018 r. (n=6428)

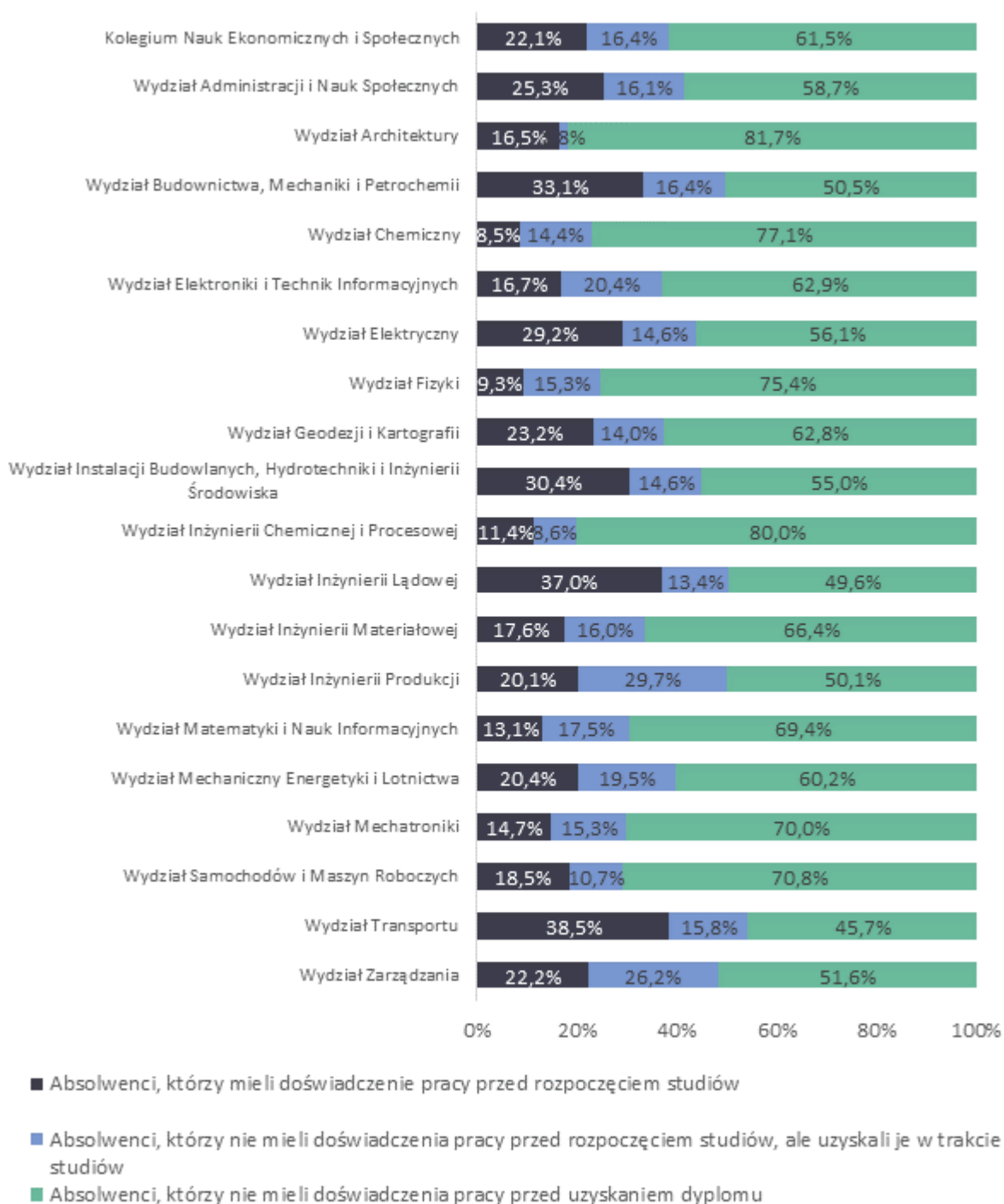

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.

¹⁵ https://ela.nauka.gov.pl/reports/pl/2018/3845/00/FIRST/pl_2018_3845_00_REMUNERATION_FIRST.pdf

Najwyższy odsetek absolwentów, którzy posiadali doświadczenie pracy przed rozpoczęciem studiów odnotowano w przypadku WT i WIL. W trakcie studiów najczęściej uzyskiwali je absolwenci WZ. Osoby bez doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu to najczęściej absolwenci WA i WICHiP. Należy podkreślić, że to dane ogółem, bez podziału na stopnie studiów.

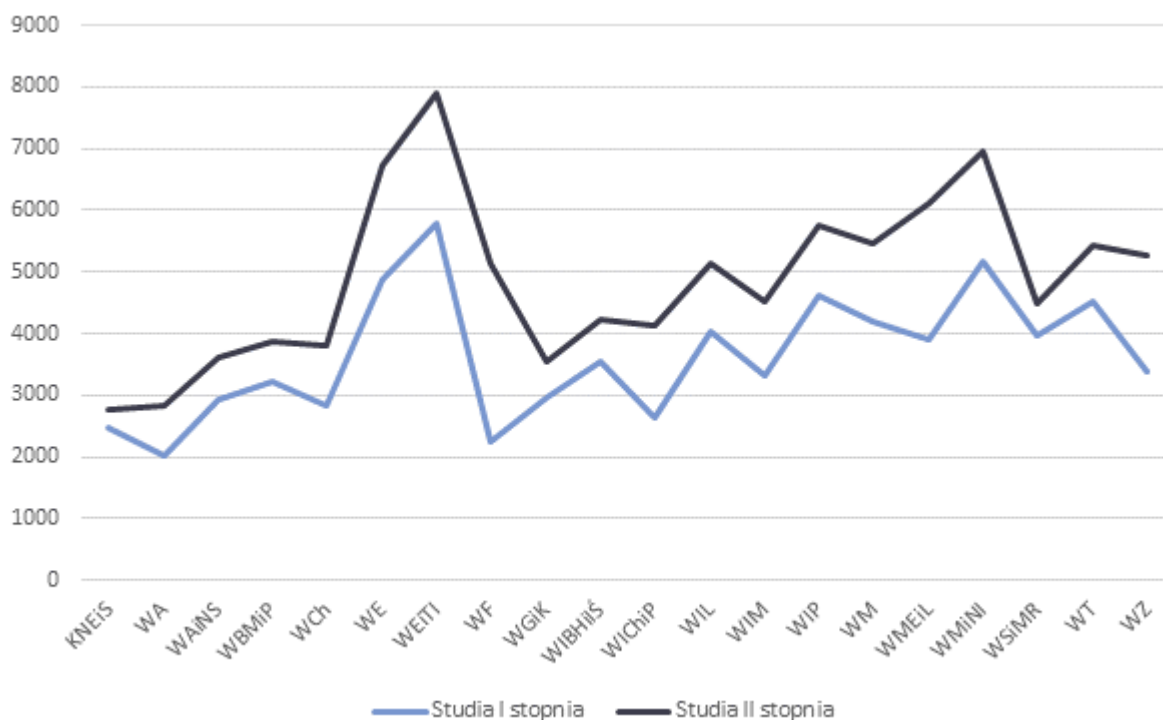
Rysunek 27. Posiadanie przez absolwentów PW wcześniejszego doświadczenia na rynku pracy – według wydziałów w 2018 r. (n=6428)

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.

Najwyższe średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu¹⁶ w 2018 r. uzyskiwali absolwenci: WEiTI, WMiNI, WE, WMEiL, WIP, WT. Zarobki absolwentów studiów II stopnia były wyższe niż studiów I stopnia.

Rysunek 28. Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów w 2018 r. (n=5390)

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.

Rysunek 29. Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów w 2018 r. (n=5390)

Wydział	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Średnia dla obu stopni studiów
WEiTI	5777,58	7891,06	6752,06
WMiNI	5168,79	6959,95	5901,02
WE	4893,61	6742,55	5813,67
WMEiL	3910,59	6096,52	5114,71
WIP	4628,01	5745,51	5070,68
WT	4511,26	5419,59	4835,67
WIL	4016,42	5127,85	4617,62
WM	4181,90	5454,95	4567,99

¹⁶ Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto – dla każdego absolwenta wyznaczone są łączne zarobki ze wszystkich form zatrudnienia uzyskane w badanym okresie. Suma ta dzielona jest przez liczbę miesięcy, w których absolwent był zatrudniony. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto osób, które podjęły pracę od uzyskania dyplomu do końca okresu objętego badaniem.

Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę wśród absolwentów zatrudnionych na umowy o pracę od uzyskania dyplomu do końca okresu objętego badaniem.

https://ela.nauka.gov.pl/reports/pl/2018/3845/00/FIRST/pl_2018_3845_00_REMUNERATION_FIRST.pdf;

https://ela.nauka.gov.pl/assets/pdf/opis_badania.pdf.

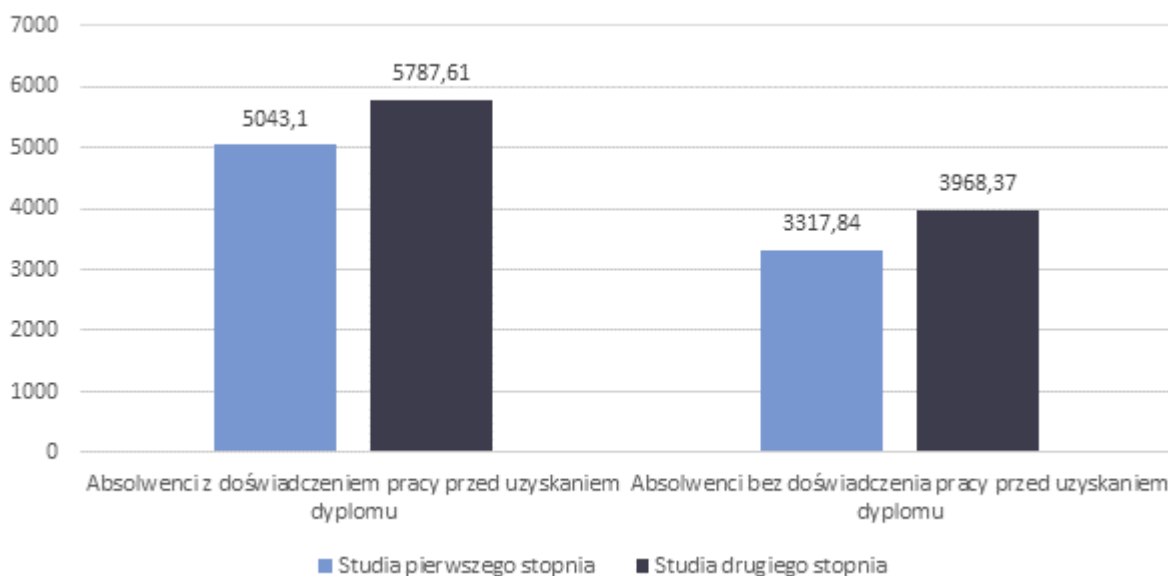
Wydział	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Średnia dla obu stopni studiów
WZ	3380,53	5260,57	4384,28
WSiMR	3974,33	4484,50	4059,36
WIM	3302,85	4513,44	3967,49
WIBHiŚ	3559,05	4237,03	3945,18
WF	2238,73	5150,32	3724,85
WBMiP	3215,54	3875,73	3512,28
WCh	2830,42	3819,24	3384,90
WAiNS	2913,15	3596,28	3315,75
WGiK	2971,40	3538,77	3274,97
WChiP	2620,60	4115,95	3257,96
KNEiS	2462,28	2756,49	2628,11
WA	2007,75	2827,97	2590,54

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.

Średnia różnica w wysokości wynagrodzenia pomiędzy studentami I i II stopnia studiów wynosiła 1252,47 zł. Najwyższa różnica w zarobkach w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu była wśród absolwentów Wydziału Fizyki (2911,59 zł), najniższa zaś wśród absolwentów Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych (294,21 zł).

Absolwenci Politechniki Warszawskiej posiadający doświadczenie pracy przed dyplomem zarabiają więcej w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu niż osoby bez doświadczenia. Wśród absolwentów studiów drugiego stopnia różnica ta wynosi blisko 46%.

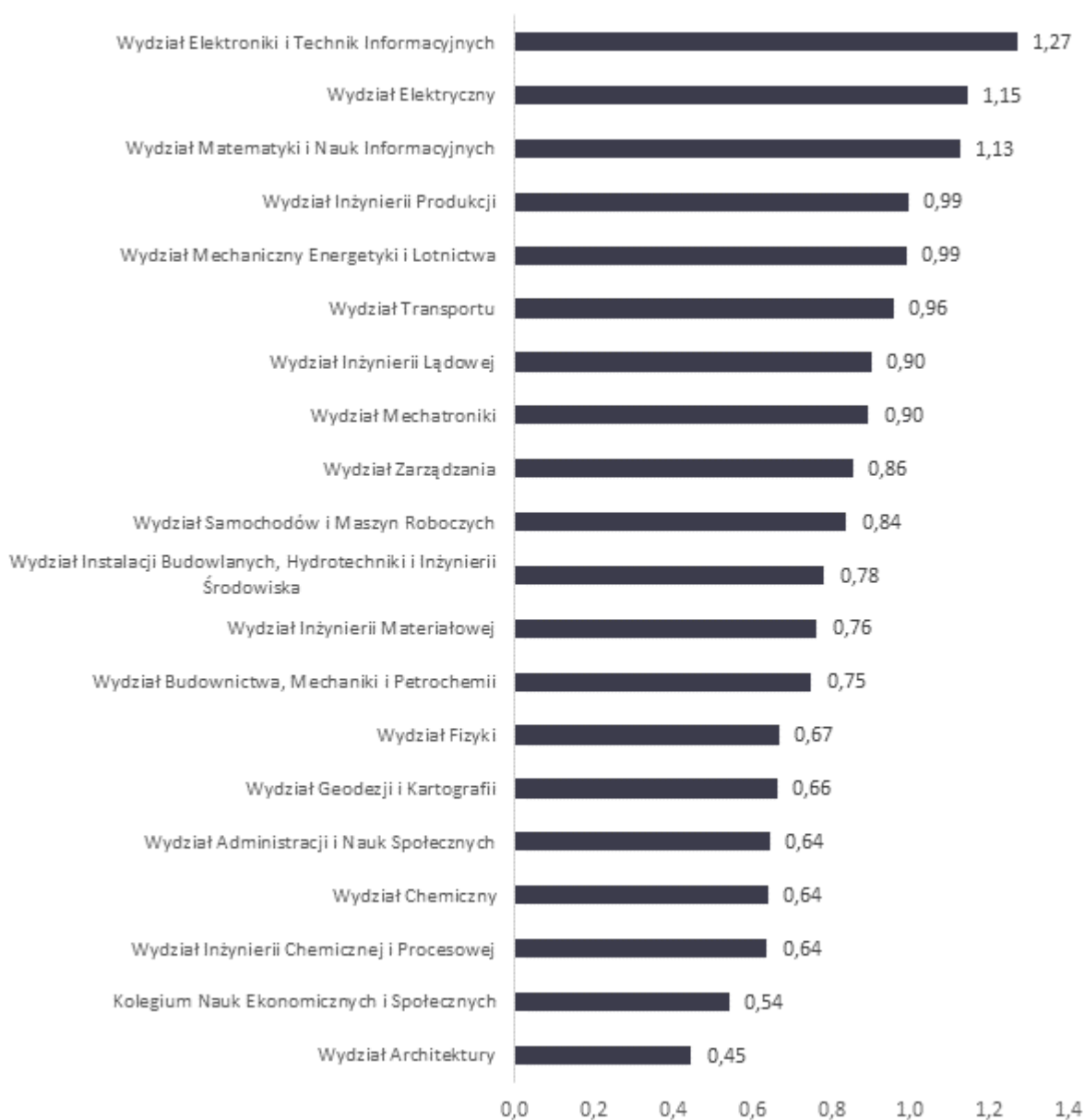
Rysunek 30. Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW (rok 2018) ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – absolwenci z doświadczeniem pracy przed uzyskaniem dyplomu i bez takiego doświadczenia (n=5488)

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.

Względny Wskaźnik Zarobków (WWZ)¹⁷ przyjął wartości powyżej 1 w przypadku 3 z 20 jednostek PW, co oznacza, że absolwenci tych wydziałów w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w powiatach zamieszkania. Najbardziej niekorzystnie przedstawia się sytuacja absolwentów WA – wartość wskaźnika wyniosła w 2018 r. 0,45.

Rysunek 31. Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów w 2018 r. (n=5390)

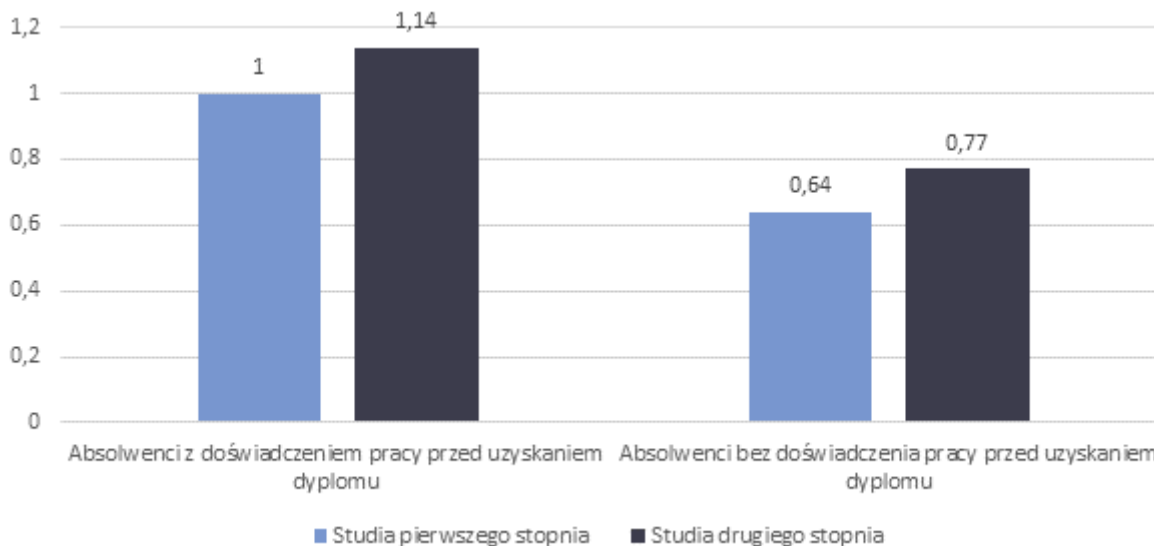

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.

¹⁷ Dla każdego absolwenta wyznacza się proporcję jego średnich zarobków do średnich zarobków w jego powiecie zamieszkania w okresie objętym badaniem. Wartość wskaźnika jest równa średniej tych proporcji. Wskaźnik ten posiada bardzo intuicyjną interpretację. Wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w ich powiatach zamieszkania, zaś wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają poniżej średniej wynagrodzeń w ich powiatach zamieszkania; https://ela.nauka.gov.pl/assets/pdf/opis_badania.pdf.

Widoczne jest, że posiadanie doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu wiąże się z wyższymi zarobkami w pierwszym roku po zakończeniu studiów. Wartości WWZ dla tej grupy są równe bądź wyższe niż 1 wśród studentów pierwszego i drugiego stopnia, natomiast dla osób bez doświadczenia nie przekraczają 0,8.

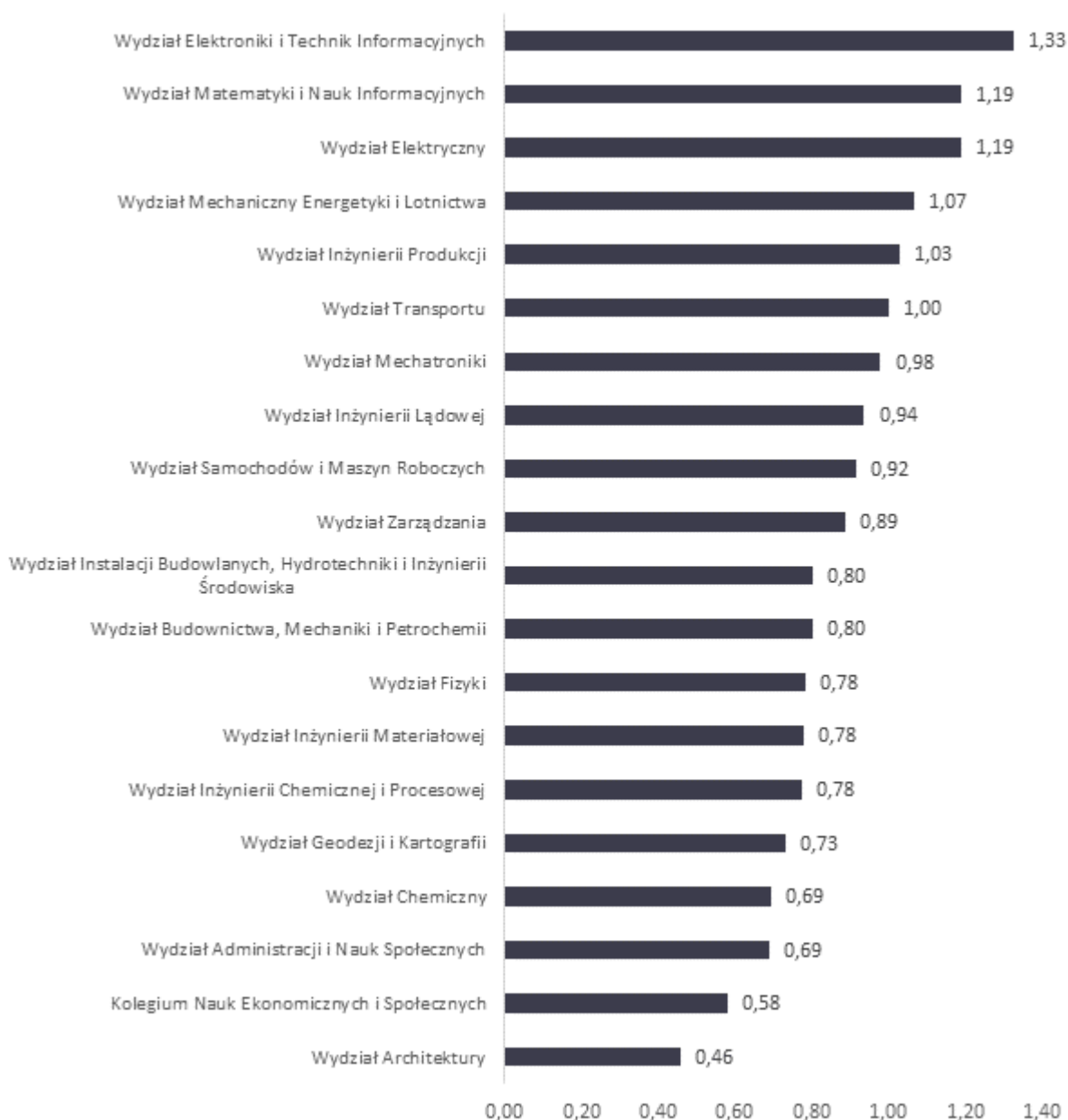
Rysunek 32. Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według stopni studiów i faktu posiadania doświadczenia pracy (2018 r.; n=5488)

Źródło: *Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.*

Okres, jaki upływa od ukończenia studiów również pozytywnie wpływa na wysokość zarobków. WWZ ogółem (nie tylko dla absolwentów w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu) przyjął wartości powyżej 1 w przypadku 6 z 20 jednostek PW, co oznacza, że absolwenci tych wydziałów zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w powiatach zamieszkania. Najbardziej niekorzystnie przedstawia się sytuacja absolwentów WA – względny wskaźnik zarobków wyniósł w 2018 r. 0,46.

Rysunek 33. Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów (2018 r.; n=5390)

Źródło: *Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, Politechnika Warszawska, absolwenci 2018.*

Poniżej przedstawiono wyniki analiz opublikowanych w serwisie Pracuj.pl w 2020 r., sporządzonych na podstawie 350 tys. ankiet wypełnionych na portalu zarobki.pracuj.pl w 2019 r. Przy obliczaniu mediany zarobków brutto analitycy Pracuj.pl brali pod uwagę płacę całkowitą (wynagrodzenie zasadnicze plus premia w zł brutto). Ponadto poniżej znajdują się wyniki analiz z lat wcześniejszych, dotyczące kierunków studiów z najwyższymi zarobkami brutto (2017 r.) oraz poziomu zarobków brutto w województwie mazowieckim (2018 r.).

W ofercie PW dostępne są kierunki studiów, wiążące się – zgodnie z analizą Pracuj.pl – z najwyższymi zarobkami brutto (dane z 2017 r.), takie jak informatyka, elektronika i komunikacja, automatyka i robotyka.

Rysunek 34. Dziewięć kierunków studiów z najwyższymi zarobkami brutto – 2017 r.

Ukończony kierunek	Wysokość wynagrodzenia miesięcznego brutto
Informatyka	5 700 zł
Elektronika i komunikacja	4 900 zł
Automatyka i robotyka	4 700 zł
Zarządzanie i marketing	4 500 zł
Elektrotechnika	4 300 zł
Mechanika i budowa maszyn	4 300 zł
Mechatronika	4 300 zł
Finanse i rachunkowość	4 200 zł
Matematyka	4 100 zł

Źródło: Pracuj.pl.

Mediana zarobków brutto w województwie mazowieckim wynosiła w 2018 r. 5700 zł. Przeciętne zarobki brutto w Warszawie były nieco wyższe (6000 zł).

Rysunek 35. Przeciętne (mediana) zarobki brutto w województwie mazowieckim i jego największych miastach – 2018 r.

Miasto	Wysokość wynagrodzenia miesięcznego brutto
Województwo mazowieckie ogółem	5 700 zł
Warszawa	6 000 zł
Pruszków	4 800 zł
Piaseczno	4 700 zł
Płock	4 300 zł
Siedlce	4 100 zł
Radom	4 100 zł

Źródło: Pracuj.pl.

Podane poniżej dane dotyczą obszarów zawodowych zbieżnych z kierunkami kształcenia na Politechnice Warszawskiej. W obszarach, w których znajdowało się więcej niż 10 stanowisk pokazanych zostało pięć o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu. W obszarach, w których liczba stanowisk nie przekraczała 10 w tabeli uwzględniono wszystkie stanowiska.

Wśród stanowisk z obszaru Administracji biurowej, najlepiej opłacane są stanowiska kierownicze, takie jak: Dyrektor administracyjny (13500 zł) czy Office manager posiadający ponad 12 podwładnych (9000 zł). Za najgorzej opłacane stanowiska uważa się Referenta administracyjnego (3100 zł) oraz Referenta biurowego (również 3100 zł).

Rysunek 36. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – administracja biurowa

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM ADMINISTRACJA BIUROWA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM ADMINISTRACJA BIUROWA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Dyrektor administracyjny	13500	Referent administracyjny/biurowy	3100
Office manager (ponad 12 podwładnych)	9000	Pomoc księgowa	3200

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM ADMINISTRACJA BIUROWA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM ADMINISTRACJA BIUROWA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Kierownik administracji/Office manager/Kierownik biura	8000	Archiwista	3300
Executive assistant	6100	Młodszy specjalista ds. administracji/Pracownik biurowy/Starszy referent ds. administracyjnych	3400
Koordinator biura	5400	Pracownik administracji	3500

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku obszaru Bankowość, najwyższe sumy ponownie zarabiają osoby na stanowiskach kierowniczych, takich jak: Dyrektor regionu (18000 zł) czy Project manager (13500 zł), ale jak się okazuje Doradca bankowości korporacyjnej, znający biegle język obcy zarabia równie dużo, a mianowicie 12500 zł. Za najgorzej płatne stanowisko uznaje się Młodszego doradcę klienta (3800 zł).

Rysunek 37. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – bankowość

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM BANKOWOŚĆ	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM BANKOWOŚĆ	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Dyrektor regionu	18000	Młodszy doradca klienta	3800
Project manager	13500	Bankier klienta indywidualnego/Konsultant bankowy	4900
Doradca bankowości korporacyjnej (z biegłym językiem obcym)	12500	Doradca bankowości detalicznej/Doradca klienta (bankowość detaliczna)	5000
Dyrektor oddziału bankowego	12000	Doradca bankowy	5100
Kierownik oddziału banku	9600	Starszy doradca klienta	5500

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze Budownictwo najwyższe przeciętne wynagrodzenia, czyli takie, które wynoszą 10000 zł lub więcej, otrzymują stanowiska kierownicze. Co warto zaznaczyć, Kierownik budowy przeciętnie zarabia 10000 zł a Kierownik budowy z biegle znanym językiem obcym zarabia o 3000 zł więcej. Jeżeli chodzi o stanowiska, na których zarabia się najmniej, czyli poniżej 4000 zł, są to m.in. Asystent geodety (3400 zł), Asystent projektanta branży drogowej (3700 zł) oraz Asystent projektanta instalacji sanitarnych (3800 zł).

Rysunek 38. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – budownictwo

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM BUDOWNICTWO	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM BUDOWNICTWO	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Project manager/Kierownik budowy (z biegłym językiem obcym)	13000	Asystent geodety	3400

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM BUDOWNICTWO	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM BUDOWNICTWO	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Kierownik projektu	12500	Asystent projektanta branży drogowej	3700
Kierownik robót mostowych	11500	Asystent projektanta instalacji sanitarnych	3800
Kierownik budowy dróg	11000	Asystent architekta budowlanego/Asystent projektanta branży mostowej	4000
Kierownik budowy/Kierownik budownictwa kubaturowego	10000	Asystent projektanta budowlanego/Asystent projektanta konstrukcji	4100

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze zajmującym się finansami czy ekonomią, najwięcej zarabia Finance manager (17000 zł). Ponownie znajomość języka obcego ma wpływ na wysokość wynagrodzenia, a mianowicie Główny księgowy zarabia 12000 zł, a Główny księgowy z biegłą znajomością języka obcego zarabia o 2000 zł więcej, w tym przypadku 14000 zł. Jeżeli chodzi o najgorzej płatne stanowiska to do nich zalicza się Referent ds. księgowości (3000 zł) czy Młodszy specjalista ds. rozliczeń (3300 zł).

Rysunek 39. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – finanse/ekonomia

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM FINANSE / EKONOMIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM FINANSE / EKONOMIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Finance manager	17000	Referent ds. księgowości	3000
Kierownik kontrolingu	14500	Młodszy specjalista ds. rozliczeń	3300
Główny księgowy (z biegłym językiem obcym)	14000	Asystent ds. księgowości	3500
Główny księgowy	12000	Asystent biegłego rewidenta/Młodszy księgowy	4200
Kontroler finansowy/Financial controller	11500	Junior accountant	4500

Źródło: Pracuj.pl.

Wśród stanowisk w obszarze Inżynieria, największe przeciętne wynagrodzenie (15500 zł) otrzymują osoby na stanowisku Program manager, którzy kierują firmą składającą się z powyżej 250 pracowników. Najniższe przeciętne wynagrodzenie otrzymuje Asystent konstruktora (3800 zł).

Rysunek 40. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – inżynieria

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM INŻYNIERIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM INŻYNIERIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Program manager (firma powyżej 250 osób)	15500	Asystent konstruktora	3800
Engineering manager (firma powyżej 250 osób)	14500	Młodszy konstruktor	4100
Program manager	13500	Asystent projektanta instalacji elektrycznych	4200

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM INŻYNIERIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM INŻYNIERIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Kierownik projektu	11500	Geolog	4800
Project manager	10500	Elektronik	5100

Źródło: Pracuj.pl.

Wśród najlepiej zarabiających stanowisk w obszarze IT – administracja zawierają się stanowiska kierownicze, takie jak: Service delivery manager (15500 zł), Menedżer IT – zarządzanie usługami (14500 zł) oraz Kierownik IT – administrowanie systemami (14000 zł). Warto zauważyć, że stanowisko Konsultant SAP, które nie jest stanowiskiem kierowniczym, otrzymuje stosunkowo wysokie przeciętne wynagrodzenie w wysokości 11500 zł. Jeżeli chodzi o administratorów IT, to różnica pomiędzy Starszym administratorem IT a Młodszym administratorem IT wynosi 6300 zł: bardziej doświadczony administrator przeciętnie zarabia 10500 zł, a mniej doświadczony 4200 zł.

Rysunek 41. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – IT administracja

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM IT ADMINISTRACJA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM IT ADMINISTRACJA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Service delivery manager	15500	Młodszy administrator IT	4200
IT Manager - zarządzanie systemami	14500	Specjalista IT - helpdesk	5000
Kierownik IT - administrowanie systemami	14000	Helpdesk specialist	5100
Konsultant SAP	11500	Konsultant, Serwisant IT	5200
Starszy administrator IT/Network engineer	10500	Service desk specialist	5400

Źródło: Pracuj.pl.

Najlepiej zarabiającymi stanowiskami w obszarze IT – rozwój oprogramowania są: Kierownik IT – zarządzanie projektem (16000 zł), Senior project manager (16000 zł), Kierownik projektów IT (15500 zł), Architekt oprogramowania (15000 zł) oraz Solution architekt (15000 zł). Stanowisko, na którym zarabia się mniej niż 4000 zł to Tester gier junior, który otrzymuje przeciętne wynagrodzenie w wysokości 3500 zł.

Rysunek 42. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – IT rozwój oprogramowania

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM IT - ROZWÓJ OPROGRAMOWANIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM IT - ROZWÓJ OPROGRAMOWANIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Kierownik IT - zarządzanie projektem/Senior project manager IT rozwój oprogramowania	16000	Tester gier junior	3500
Kierownik projektów IT	15500	Junior front-end developer/Junior software tester/Młodszy programista PHP	4500
Architekt oprogramowania/Solution architekt	15000	Junior PHP developer/Junior software developer/Młodszy programista/Młodszy programista Android	4800

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM IT - ROZWÓJ OPROGRAMOWANIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM IT - ROZWÓJ OPROGRAMOWANIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Architekt IT	14500	Junior java developer/Junior NET developer/Junior software engineer/Młodszy programista C++/ JAVA/ NET	5100
Test manager/Senior software developer/Senior java developer/Project manager IT	14000	Tester gier ekspert	6500

Źródło: Pracuj.pl.

Jeżeli chodzi o obszar zajmujący się kontrolą jakości to ponownie najwyższe przeciętne wynagrodzenia otrzymują stanowiska kierownicze np. Quality manager posiadający ponad 12 podwładnych (13000 zł). Po raz kolejny znajomość języka obcego zwiększa otrzymywane wynagrodzenie. W przypadku Inżyniera jakości, różnica między osobą nieznającą języka obcego a osobą znającą biegle język obcy wynosi 1200 zł. Co ciekawe wśród najgorzej zarabiających stanowisk pojawił się Specjalista ds. jakości (5100 zł) i Starszy specjalista ds. jakości (5500 zł). Różnica między tymi stanowiskami wynosi 400 zł. Najmniejsze przeciętne wynagrodzenie otrzymuje Laborant (3800 zł).

Rysunek 43. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – kontrola jakości

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM KONTROLA JAKOŚCI	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM KONTROLA JAKOŚCI	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Quality manager (ponad 12 podwładnych)	13000	Laborant	3800
Quality manager/Kierownik jakości	11000	Inspektor jakości	4100
Inżynier jakości (z biegłym językiem obcym)	7500	Kontroler ds. jakości	4300
Inżynier jakości	6300	Specjalista ds. jakości	5100
Pełnomocnik ds. jakości	5700	Starszy specjalista ds. jakości	5500

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku obszaru skupiającego się na łańcuchu dostaw najlepiej zarabiającym stanowiskiem jest Dyrektor logistyki (17000 zł), a najgorzej zarabiającym Młodszy specjalista ds. logistyki (4000 zł).

Rysunek 44. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – łańcuch dostaw

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM ŁAŃCUCH DOSTAW	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM ŁAŃCUCH DOSTAW	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Dyrektor logistyki	17000	Młodszy specjalista ds. logistyki	4000
Supply chain manager	14500	Zastępca kierownika magazynu	5300
Logistic manager (firma powyżej 250 osób)	13000	Koordynator magazynu	5600
Kierownik logistyki/Logistic manager/ Warehouse	11000	Planista materiałowy/Planista zapasu	6000

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM ŁAŃCUCH DOSTAW	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM ŁAŃCUCH DOSTAW	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
manager (firma powyżej 250 osób)			
Kierownik magazynu	8500	Koordinator ds. logistyki i transportu/Specjalista ds. logistyki	6100

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku marketingu najbardziej opłacalnym stanowiskiem jest po raz kolejny stanowisko kierownicze, czyli Dyrektor marketingu zarabiający 20000 zł. Najniższe przeciętne wynagrodzenie wynosi 5500 zł – Specjalista ds. marketingu.

Rysunek 45. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – marketing

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM MARKETING	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM MARKETING	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Dyrektor marketingu	20000	Specjalista ds. marketingu	5500
Trade marketing manager	13500	Specjalista SEM	6500
Marketing manager	12000	Junior product manager	6600
Digital manager/Brand manager	11500	Specjalista SEO	6700
Product manager	10500	SEM specialist (z biegłym językiem obcym)	7400

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku produkcji najlepiej zarabiającym stanowiskiem jest Dyrektor zakładu produkcyjnego, zarabiający 18000 zł. Natomiast najmniej wynagradzane stanowisko to Pomocnik Drukarza, który zarabia przeciętnie 3200zł.

Rysunek 46. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – produkcja

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM PRODUKCJA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM PRODUKCJA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Dyrektor zakładu produkcyjnego	18000	Pomocnik drukarza	3200
Dyrektor produkcji	15000	Młodszy technolog	3300
Kierownik zakładu produkcyjnego	13000	Operator maszyn introligatorskich/Pracownik produkcyjny	3500
Lean Manager	12000	Operator produkcji/wtryskarek	3600
Kierownik utrzymania ruchu (z biegłym językiem obcym)	11500	Operator maszyn	3700

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku obszaru zajmującego się reklamą, grafiką, kreacją a także fotografią, najlepiej płatne stanowisko to Senior graphic designer (6900 zł) a najgorzej płatne stanowisko to Grafik 2D a także Grafik komputerowy designer (5100 zł). Co ciekawe w tym obszarze przeciętne wypłacane wynagrodzenie nie jest mniejsze niż 5000 zł.

Rysunek 47. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – reklama / grafika / kreacja / fotografia

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM REKLAMA/GRAFIKA/KREACJA/FOTOGRAFIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM REKLAMA/GRAFIKA/KREACJA/FOTOGRAFIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Senior graphic designer	6900	Junior graphic designer/Młodszy grafik	3700
Graphic designer (ekspert)	6600	Grafik 2D/Grafik komputerowy designer	5100
Motion designer	6500	Specjalista ds. grafiki komputerowej	5300
Copywriter (z biegłym językiem obcym)	6400	Grafik web designer	5400
Grafik 3D	6200	Grafik specjalista DTP/Graphic designer	5700

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze Sprzedaż/Obsługa klienta najlepiej opłacanymi stanowiskami są stanowiska kierownicze, których przeciętne wynagrodzenie mieści się pomiędzy 10500 a 14000 zł. Natomiast najniższe przeciętne wynagrodzenie dostaje Sprzedawca/Doradca klienta IT/telekomunikacja, 4100 zł.

Rysunek 48. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – sprzedaż/obsługa klienta

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM SPRZEDAŻ / OBSŁUGA KLIENTA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM SPRZEDAŻ / OBSŁUGA KLIENTA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Regionalny kierownik sprzedaży - farmacja, medycyna/Business development manager	14000	Sprzedawca, doradca klienta – IT, telekomunikacja	4100
Sales manager, inżynieria, technika, produkcja/Regionalny kierownik sprzedaży - artykuły spożywcze, alkohol, tytoń/Kierownik sprzedaży – inżynieria, technika, produkcja	12500	Junior account executive	4400
Key account manager-farmacja,medycyna/chemia,kosmetyki	11500	Sprzedawca, doradca klienta – motoryzacja, transport	4500
E-commerce-manager/Key account manager-artykuły spożywcze, alkohol, tytoń	11000	Specjalista ds. obsługi klienta-inżynieria, technika, produkcja/ Specjalista ds. sprzedaży (nieruchomości, budownictwo; usługi profesjonalne/Sprzedawca części (samochodowych, zamiennych)	4800
Key account manager IT,telekomunikacja/inżynieria,technika,produkcja/artykuły przemysłowe,AGD,RTV	10500	Specjalista ds. sprzedaży-inżynieria, technika, produkcja	4900

Źródło: Pracuj.pl.

Najwyższe przeciętne wynagrodzenie w obszarze Transport-spedycja otrzymuje Kierownik transportu znający biegle język obcy (11500 zł). Natomiast najniższe przeciętne wynagrodzenie otrzymuje Asystent spedytora (3600 zł).

Rysunek 49. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – transport-spedycja

STANOWISKA Z NAJWYŻSZYM WYNAGRODZENIEM TRANSPORT-SPEDYCJA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE	STANOWISKA Z NAJNIŻSZYM WYNAGRODZENIEM TRANSPORT-SPEDYCJA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Kierownik transportu (z biegłym językiem obcym)	11500	Asystent spedytora	3600
Kierownik transportu	9500	Agent celny	4800
Spedytor cało pojazdowy międzynarodowy	6600	Dyspozytor transportu krajowego/Specjalista ds. transportu	5100
Koordinator transportu	6500	Dyspozytor	5200
Spedytor morski	6300	Specjalista ds. spedycji	5400

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze Badania i Rozwój największe przeciętne wynagrodzenie otrzymuje Menedżer R&D (13500 zł), niewiele mniej otrzymują Business intelligence developer (12500 zł) oraz Data scientist (ekspert) (również 12500 zł). Najniższe przeciętne wynagrodzenie, czyli takie poniżej 4000 zł, otrzymują Chemik, Laborant i Laborant chemiczny (3800 zł).

Rysunek 50. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – badania i rozwój

BADANIA I ROZWÓJ	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Menedżer R&D	13500
Business intelligence developer/Data scientist (ekspert)	12500
Data scientist	10500
Inżynier ds. rozwoju badań (ekspert)	8100
Inżynier ds. rozwoju badań	7100
Biotechnolog	5600
Chemik laborant/Laborant chemiczny	3800

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze BHP/Ochrona środowiska przedział, który określa przeciętne wynagrodzenie mieści się pomiędzy 4400 zł a 10500 zł. Stanowisko, które otrzymuje najniższe wynagrodzenie to Inspektor BHP, a stanowisko o najwyższym wynagrodzeniu otrzymuje Kierownik BHP.

Rysunek 51. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – BHP/ochrona środowiska

BHP / OCHRONA ŚRODOWISKA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Kierownik BHP	10500
Główny specjalista ds. BHP	6400
Specjalista ds. BHP (z biegłym językiem obcym)	6300
Specjalista ds. BHP i ochrony środowiska	5700
Specjalista ds. BHP	5400
Specjalista ds. ochrony środowiska	5200
Inspektor BHP	4400

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze doradztwo/konsulting najwyższe wynagrodzenie otrzymuje Doradca podatkowy biegle znający język obcy oraz IT consultant (11000 zł). Natomiast doradca podatkowy bez dobrej znajomości

jakiegoś języka obcego zarabia o 2000 zł mniej. Najmniejsze wynagrodzenie otrzymuje HR advisor, jednakże jest to nadal 7500 zł.

Rysunek 52. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – doradztwo/konsulting

DORADZTWO / KONSULTING	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Doradca podatkowy (z biegłym językiem obcym)/IT consultant	11000
Doradca/Konsultant podatkowy	9000
HR advisor	7500

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze Edukacja/Szkolenia, Trener biznesu otrzymuje najwyższe przeciętne wynagrodzenie, czyli 8000 zł. Nauczyciel matematyki przeciętnie zarabia 4000 zł, natomiast nauczyciel akademicki zarabia przeciętnie o 600 zł więcej, czyli 4600 zł.

Rysunek 53. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – edukacja/szkolenia

EDUKACJA / SZKOLENIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Trener biznesu	8000
Trener szkolenia	7200
Specjalista ds. szkoleń	5600
Nauczyciel akademicki	4600
Nauczyciel matematyki	4000

Źródło: Pracuj.pl.

Obszar Internet/e-commerce/nowe media ma zróżnicowane przeciętne wynagrodzenia. Junior web developer zarabia przeciętnie 4500 zł, a Web developer zarabia o 4700 zł więcej, czyli 9200 zł. Największe przeciętne wynagrodzenie otrzymuje Project manager (10000 zł).

Rysunek 54. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – Internet / e-commerce / nowe media

INTERNET / E-COMMERCE / NOWE MEDIA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Project manager	10000
UX designer/Web developer	9200
Social media manager	7200
Webmaster	5700
Social media specialist/Specjalista ds. e-commerce	5200
Specjalista ds. social media	5100
Junior web developer	4500

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku Najwyższej kadry zarządzającej, każde stanowisko przeciętnie zarabia nie mniej niż 20000 zł miesięcznie. Na najwyższym miejscu znajduje się Prezes zarządu/Dyrektor naczelny (25000 zł).

Rysunek 55. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – najwyższa kadra zarządzająca

NAJWYŻSZA KADRA ZARZĄDZAJĄCA	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Prezes zarządu, Dyrektor naczelny	25000
Dyrektor generalny/zarządzający	22000
Dyrektor finansowy/handlowy/sprzedazy	21500
Dyrektor IT	20500
Dyrektor operacyjny	20000

Źródło: Pracuj.pl.

W obszarze zawodowym dotyczącym nieruchomości, największe przeciętne wynagrodzenie otrzymuje Zarządca nieruchomości znający biegle język obcy (11500 zł), natomiast Zarządca nieruchomości, który

nie zna języka obcego zarabia przeciętnie o 2000 zł mniej, czyli 9500 zł. Najniższe zarobki dotyczą Administratora nieruchomości, 5000 zł.

Rysunek 56. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – nieruchomości

NIERUCHOMOŚCI	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Zarządca nieruchomości (z biegłym językiem obcym)	11500
Property/Facility manager	10000
Zarządca nieruchomości	9500
Kierownik techniczny obiektu	7500
Administrator nieruchomości	5000

Źródło: Pracuj.pl.

W przypadku obszaru Strategia BI, Data analyst, który ma mniej niż 3 lata doświadczenia zarabia przeciętnie 5000 zł, natomiast Data analyst z doświadczeniem ponad 3 lata zarabia przeciętnie o 3300 zł więcej, czyli 8300 zł.

Rysunek 57. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – strategia BI

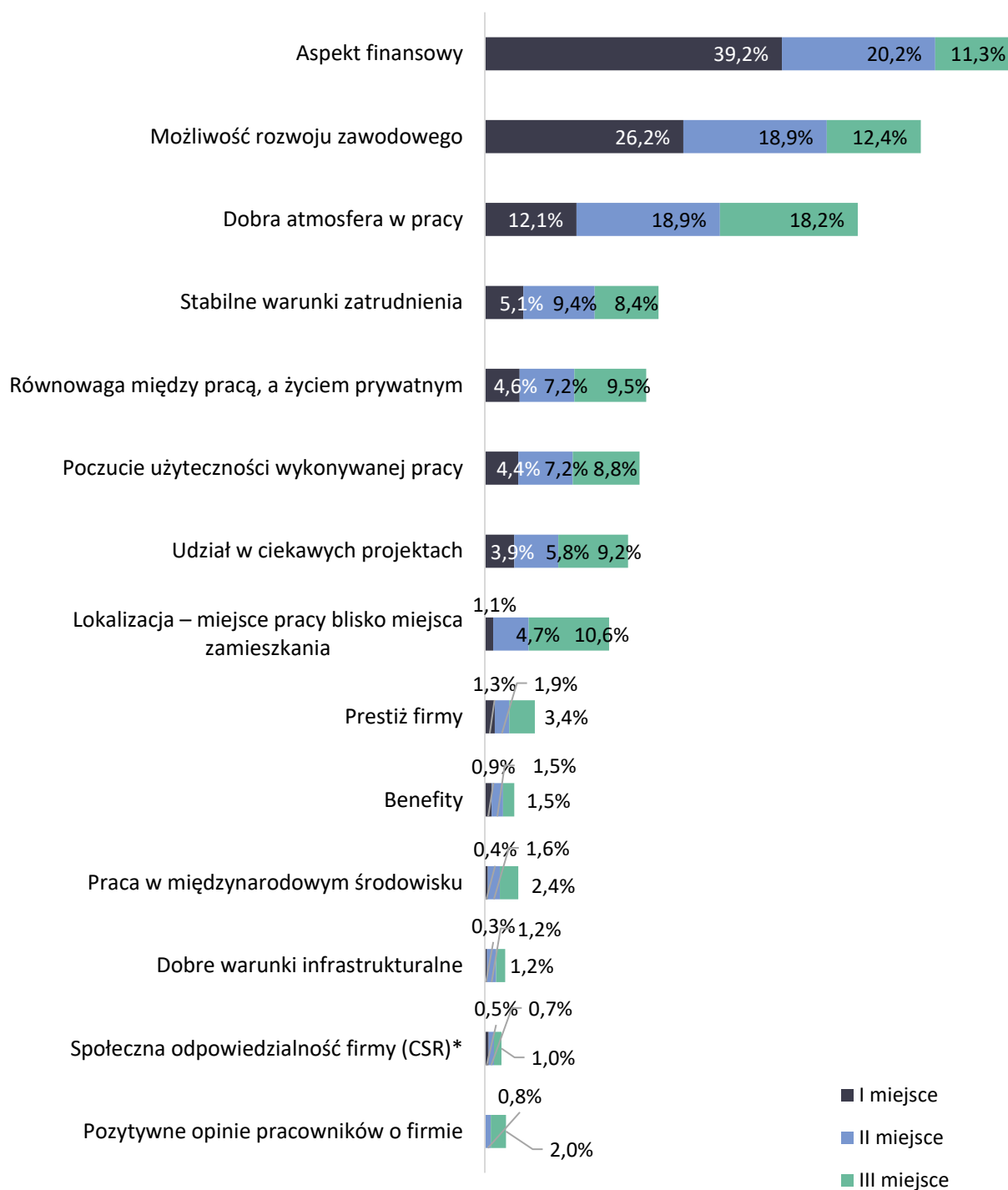
STRATEGIA BI	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE
Data analyst (> 3 lata doświadczenia)	8300
Data analyst (< 3 lata doświadczenia)	5000

Źródło: Pracuj.pl.

4.3. Pozapłacowe aspekty motywacyjne (benefity) w 2019 r. na stanowiskach interesujących dla studentów PW z perspektywy wyboru przez nich ścieżki zawodowej

W badaniu DBA CZliTT PW „Pracodawca dla Inżyniera” ankietowanym przedstawiono listę 14 czynników potencjalnie ważnych przy wyborze pracodawcy i poproszono o wskazanie maksymalnie 3 z nich i uporządkowanie ich od najważniejszego do najmniej ważnego. Za najważniejsze czynniki uznano: aspekt finansowy, możliwość rozwoju zawodowego oraz dobrą atmosferę w pracy. Najmniej istotnymi czynnikami przy wyborze pracodawcy przez inżynierów okazały się: pozytywne opinie pracowników o firmie, społeczna odpowiedzialność firmy, dobre warunki infrastrukturalne.

Rysunek 58. Najważniejsze czynniki przy wyborze pracodawcy przez studentów uczelni technicznych (możliwość wskazania maksymalnie 3 z listy 14 czynników i konieczność uporządkowania 3 wybranych od najważniejszego do najmniej ważnego) [n=745]

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIITT PW – „Pracodawca dla Inżyniera”, 2020.

Poniżej przedstawiono dane z serwisu Pracuj.pl na temat przyznawanych przez pracodawców benefitów (dodatki pozapłacowe) w obszarach stanowisk oraz wybranych stanowiskach w 2019 r.¹⁸

¹⁸ <https://zarobki.pracuj.pl/stanowiska>

Widoczne jest, że standardem są prywatna opieka medyczna i dofinansowanie zajęć sportowych. Nieco tylko rzadziej pracodawcy oferują służbowy telefon do celów prywatnych, ubezpieczenie na życie, świadczenia socjalne, dofinansowanie nauki języków obcych.

LEGENDA:

- Prywatna opieka medyczna

- Dofinansowanie zajęć sportowych

- Służbowy telefon do celów prywatnych

- Ubezpieczenie na życie

- Świadczenia socjalne

- Służbowy samochód do celów prywatnych

- Dofinansowanie nauki języków obcych

- Dofinansowanie szkoleń/kursów

- Karty pre-paid (przedpłacone)

- Dofinansowanie biletów do kina, teatru itd.

- Bony żywieniowe

- Dofinansowanie usług turystycznych

- Bony towarowe

Rysunek 59. Benefity oferowane przez pracodawców w podziale na obszary stanowisk (2019 r.)

OBSZAR BENEFITY													
Administracja biurowa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
Badania i rozwój	x	x	x	x	x	x						x	x
Bankowość	x	x	x	x	x	x				x	x		x
BHP / Ochr. środowiska	x	x	x	x	x					x			
Budownictwo	x	x	x	x	x	x	x					x	
Doradztwo / Konsulting	x	x	x	x	x		x			x		x	
Edukacja / Szkolenia	x	x	x	x	x	x	x	x		x			
Finanse / Ekonomia	x	x	x	x	x					x		x	x
Internet/E-commerce / Nowe media	x	x	x	x			x					x	x
Inżynieria	x	x	x	x	x	x				x		x	x
IT - administracja	x	x	x	x	x	x				x		x	x
IT - rozwój oprogr.	x	x	x	x	x					x	x	x	x
Kontrola jakości	x	x	x	x	x		x					x	x
Łańcuch dostaw	x	x	x		x	x	x					x	
Marketing	x	x	x	x		x					x	x	
Najwyższa kadra zarządzająca	x	x	x	x		x						x	x
Nieruchomości	x	x	x		x	x	x					x	
Produkcja	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Reklama / Grafika / Kreacja / Fotografia	x	x	x	x	x		x			x		x	x
Sprzedaż/Obst. klienta	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
Strategia BI	x	x		x	x					x			
Transport / Spedycja	x	x	x	x	x	x				x	x	x	

Źródło: Pracuj.pl.

Poniżej przedstawiono 3 najczęściej wskazywane benefity na 20 wybranych stanowiskach, interesujących z perspektywy uczelni technicznej. Kandydaci do pracy na tych stanowiskach mogą liczyć najczęściej na prywatną opiekę medyczną i dofinansowanie zajęć sportowych, a rzadziej – służbowy telefon do celów prywatnych i ubezpieczenie na życie.

Rysunek 60. Benefity oferowane najczęściej na wybranych stanowiskach (2019 r.)

STANOWISKO BENEFITY								
Administrator sieci	x		x			x		
Analitik IT	x	x				x		
Architekt budowlany	x	x	x					
Architekt krajobrazu	x	x	x					
Biotechnolog	x	x		x				
Elektromechanik	x			x				x
Geodeta	x		x				x	
Inżynier budowy instalacji elektrycznych	x	x	x					
Inżynier ds. rozwoju badań	x	x			x			
Inżynier jakości	x	x			x			
Inżynier oprogramowania	x	x		x				
Inżynier produkcji	x	x		x				
Inżynier robotyki	x	x		x				
Kierownik techniczny obiektu	x	x	x					
Specjalista ds. automatyzacji procesów	x	x	x					
Specjalista ds. finansowych	x	x		x				
Specjalista ds. grafiki komputerowej	x	x		x				
Specjalista ds. transportu	x	x	x					
Specjalista od logistyki	x	x			x			
Technolog-konstruktor	x	x		x				

Źródło: Pracuj.pl.

5. Podsumowanie

Z danych statystyki publicznej wynika, że w Polsce spada udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w ogóle ludności. Sytuacja w województwie mazowieckim jest podobna, zarówno jeśli chodzi o stan obecny, jak i prognozy. Mazowieckie jest województwem z najwyższym udziałem ludności w populacji, w tym wśród osób w wieku interesującym z perspektywy uczelni: 15-19 lat (przed studiami), 20-24 lata (na studiach) oraz 25-29 lat (po studiach). W województwie odnotowuje się dodatnie saldo migracji, wyższe niż średnia dla Polski. Od średniej ogólnopolskiej wyższe są także wartości współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia, a niższa jest stopa bezrobocia. Warto zaznaczyć, że mazowieckie ma do zaoferowania wyższe wynagrodzenia brutto.

Niemal połowa studentów uczelni technicznych pracuje jeszcze przed ukończeniem studiów. Na ich doświadczenie zawodowe składają się praktyki, staże i praca w różnych branżach, niekoniecznie zgodnych z wykształceniem.

Absolwenci PW najczęściej oceniają, że ich praca jest zgodna w dużym lub bardzo dużym stopniu z kierunkiem studiów. Obecna średnia miesięczna pensja netto tych, którzy są zatrudnieni na umowę (o pracę, zlecenie, dzieło) wynosi od ok. 7 tys. zł (studia I stopnia) do ok. 11 tys. zł (studia III stopnia). Średnia oczekiwana miesięczna pensja netto jest wyższa o ok. 4 tys. zł. Oprócz stopnia studiów na poziom obecnej i oczekiwanej pensji wpływ ma czas jaki upłynął od zakończenia studiów (im dłuższy czas tym wyższa pensja). Najwyższą średnią pensję (obecną i oczekiwaną) deklarują absolwenci WEiTI, a najniższą – WChiP. Najwyższą różnicę pomiędzy pensją obecną i oczekiwaną obserwuje się w przypadku WSiMR, a najniższą – WAINs.

Z danych ELA wynika, że doświadczenie pracy przed rozpoczęciem studiów najczęściej dotyczy absolwentów WT i WIL. W trakcie studiów najczęściej uzyskują je absolwenci WIP, a osoby bez doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu to najczęściej absolwenci WA i WChiP. Zarobki absolwentów studiów II stopnia są wyższe niż I stopnia. Wyższy poziom zarobków jest związany także z faktem posiadania doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu. Na najwyższe średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu mogą liczyć absolwenci: WEiTI, WMiNI, WE, WMEiL, WIP, WT. Wartość Względnego Wskaźnika Zarobków wskazuje, że średnie zarobki absolwentów ośmiu z dwudziestu wydziałów PW są bliskie średnich zarobków w powiecie ich zamieszkania bądź nawet wyższe (3 z tych wydziałów).

Analiza danych serwisu Pracuj.pl pokazuje, że kierunki techniczne dominują wśród kierunków studiów z najwyższą medianą zarobków brutto. Na wysokość zarobków, oprócz ukończonego kierunku, wpływ ma też znajomość języka obcego oraz doświadczenie.

Studenci uczelni technicznych najczęściej wymieniają aspekt finansowy, możliwość rozwoju zawodowego oraz dobrą atmosferę w pracy jako czynniki ważne przy wyborze pracodawcy. Benefity są istotne dla niewielkiej części z nich. Jednak na wysoką wartość pozapłatowych dodatków wskazują dane z serwisu Pracuj.pl. Niektóre z benefitów są oferowane standardowo: prywatna opieka medyczna, dofinansowanie zajęć sportowych, ale też służbowy telefon do celów prywatnych, ubezpieczenie na życie, świadczenia socjalne, dofinansowanie nauki języków obcych. Może to oznaczać, że pracownicy oczekują ich i nawet nie rozpatrują ofert bez danego dodatku.

6. Spis rysunków

Rysunek 1. Ludność według ekonomicznych grup wieku w Polsce (lata: 2000, 2010, 2019)	6
Rysunek 2. Ludność poszczególnych województw według ekonomicznych grup wieku w 2019 r.	7
Rysunek 3. Prognoza ludności według ekonomicznych grup wieku (uwzględnione zmiany wieku emerytalnego) – Polska i województwo mazowieckie, 2030 i 2050 r.	8
Rysunek 4. Liczba ludności Polski według województw w 2019 r.	9
Rysunek 5. Udział ludności z danego województwa w populacji Polski w 2019 r.	9
Rysunek 6. Prognoza ludności według edukacyjnych grup wieku na 2030 i 2050 r. – odsetek ludności z danego województwa w populacji Polski dla danej grupy wieku	10
Rysunek 7. Prognoza ludności według 5-letnich, wybranych grup wieku na 2030 i 2050 r. – odsetek ludności z danego województwa w populacji Polski dla danej grupy wieku	10
Rysunek 8. Migracje ludności według województw w 2019 r.	11
Rysunek 9. Współczynnik aktywności zawodowej według województw w IV kwartale 2019 r.	12
Rysunek 10. Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia i płci w IV kwartale 2019 r.	13
Rysunek 11. Wskaźnik zatrudnienia według województw w IV kwartale 2019 r.	14
Rysunek 12. Wskaźnik zatrudnienia wg poziomu wykształcenia oraz płci w IV kwartale 2019 r.	15
Rysunek 13. Stopa bezrobocia według województw w IV kwartale 2019 r.	16
Rysunek 14. Stopa bezrobocia wg poziomu wykształcenia oraz płci w IV kwartale 2019 r.	17
Rysunek 15. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej oraz w sektorze przedsiębiorstw (w zł) w 2005, 2010, 2015 i 2019 r.	17
Rysunek 16. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej oraz w sektorze przedsiębiorstw (w zł) w województwach w 2018 r.	18
Rysunek 17. Obecny status zawodowy studentów uczelni technicznych (pytanie wielokrotnego wyboru) (n=745)	19
Rysunek 18. Długość posiadanego przez studentów uczelni technicznych doświadczenia zawodowego (wliczając w to praktyki i staże) [n=745]	19
Rysunek 19. Szczegóły dotyczące doświadczenia zawodowego studentów uczelni technicznych (pytanie wielokrotnego wyboru) (n=655)	20
Rysunek 20. Status zawodowy absolwentów PW w 2020 r. (n=3211)	20
Rysunek 21. Dyscypliny naukowe z jakimi związana była praca absolwentów PW w 2020 r. (n=2541, absolwenci zatrudnieni (umowa o pracę, zlecenie, dzieło))	21
Rysunek 22. Zgodność pracy z kierunkiem studiów na PW (n=2541, absolwenci zatrudnieni (umowa o pracę, zlecenie, dzieło))	21
Rysunek 23. Średnia miesięczna pensja „na rękę” z tytułu pracy – obecna i oczekiwana – według stopni studiów absolwentów PW (n=2338)	22
Rysunek 24. Średnia miesięczna pensja „na rękę” z tytułu pracy – obecna i oczekiwana – według czasu od ukończenia studiów absolwentów PW (n=2338)	22
Rysunek 25. Średnia miesięczna pensja „na rękę” z tytułu pracy – obecna i oczekiwana – według wydziałów absolwentów PW (n=2338)	23
Rysunek 26. Absolwenci PW w rejestrach ZUS – według wydziałów w 2018 r. (n=6428)	24
Rysunek 27. Posiadanie przez absolwentów PW wcześniejszego doświadczenia na rynku pracy – według wydziałów w 2018 r. (n=6428)	25
Rysunek 28. Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów w 2018 r. (n=5390)	26

Rysunek 29. Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów w 2018 r. (n=5390)	26
Rysunek 30. Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów PW (rok 2018) ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – absolwenci z doświadczeniem pracy przed uzyskaniem dyplomu i bez takiego doświadczenia (n=5488)	27
Rysunek 31. Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów w 2018 r. (n=5390).....	28
Rysunek 32. Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu – według stopni studiów i faktu posiadania doświadczenia pracy (2018 r.; n=5488).....	29
Rysunek 33. Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów PW po uzyskaniu dyplomu – według wydziałów (2018 r.; n=5390)	30
Rysunek 34. Dziewięć kierunków studiów z najwyższymi zarobkami brutto – 2017 r.....	31
Rysunek 35. Przeciętne (mediana) zarobki brutto w województwie mazowieckim i jego największych miastach – 2018 r.	31
Rysunek 36. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – administracja biurowa	31
Rysunek 37. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – bankowość	32
Rysunek 38. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – budownictwo	32
Rysunek 39. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – finanse/ekonomia	33
Rysunek 40. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – inżynieria	33
Rysunek 41. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – IT administracja.....	34
Rysunek 42. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – IT rozwój oprogramowania	34
Rysunek 43. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – kontrola jakości	35
Rysunek 44. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – łańcuch dostaw	35
Rysunek 45. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – marketing	36
Rysunek 46. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – produkcja	36
Rysunek 47. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – reklama / grafika / kreacja / fotografia	37
Rysunek 48. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – sprzedaż/obsługa klienta	37
Rysunek 49. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – transport-spedycja	38
Rysunek 50. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – badania i rozwój	38
Rysunek 51. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – BHP/ochrona środowiska	38
Rysunek 52. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – doradztwo/konsulting	39
Rysunek 53. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – edukacja/szkolenia.....	39
Rysunek 54. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – Internet / e-commerce / nowe media	39
Rysunek 55. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – najwyższa kadra zarządzająca	39
Rysunek 56. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – nieruchomości.....	40
Rysunek 57. Mediany wynagrodzeń na wybranych stanowiskach w 2019 r. – strategia BI	40
Rysunek 58. Najważniejsze czynniki przy wyborze pracodawcy przez studentów uczelni technicznych (możliwość wskazania maksymalnie 3 z listy 14 czynników i konieczność uporządkowania 3 wybranych od najważniejszego do najmniej ważnego) [n=745]	41
Rysunek 59. Benefity oferowane przez pracodawców w podziale na obszary stanowisk (2019 r.)	43
Rysunek 60. Benefity oferowane najczęściej na wybranych stanowiskach (2019 r.)	44

